

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

15'inci Birleşim
11 Kasım 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt'un, Niğde'nin tarihî ve kültürel dokusunun korunmasına, tanıtılmasına ve bu alanlarda yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Batman'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kütahya Simav'dan gelen konuklara "Hoş geldiniz." denilmesi
- 2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri ile Bayburt Muhtarlar Derneği üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Tezkereler

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Antalya Milletvekili Mevlüt Çavuşoğlu ve beraberindeki heyetin 10-16 Kasım 2025 tarihlerinde Seul'de düzenlenecek 11'inci MIKTA Parlamento Başkanları Toplantısı'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1225)

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş Şahinkaya Mahallesi'ndeki deprem evlerine ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Belgrad Ormanı'na ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, polislik mesleğine ilişkin açıklaması
- 4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması
- 5.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması
- 6.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun, Iğdır'a ve Alican Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması
- 7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Hizmetleri Lisans Yönetmeliği'ne ilişkin açıklaması
- 8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bütçesine, Dilovası'ndaki felakete ilişkin açıklaması
- 9.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sonsuzluğa uğurlanışının yıl dönümüne ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e ilişkin açıklaması
- 10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, 1 Ocak 2026 yılında yürürlüğe girecek uygulamayla basit usule tabi küçük esnafın vergilendirilecek olmasına ilişkin açıklaması
- 11.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Onikişubat ilçesi Şahinkaya köyü ile Elbistan ilçesi Akbayır köyündeki köy evlerine ilişkin açıklaması
- 12.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, zeytin üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması

- 13.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu İzzet Baysal Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki PET-CT cihazına ve Şehit Ziya Sarpkaya Göynük İlçe Devlet Hastanesindeki doktor eksikliğine ilişkin açıklaması
- 14.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'ya ilişkin açıklaması
- 15.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'daki tren istasyonuna ilişkin açıklaması
- 16.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, imalat dışı sektörlerde SGK prim desteğine ilişkin açıklaması
- 17.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, cezaevlerine ilişkin açıklaması
- 18.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, hurma üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 19.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Gürcistan'da düşen C-130 kargo uçağına ilişkin açıklaması
- 20.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması
- 21.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Selahattin Demirtaş'a, Figen Yüksekdağ'a ve Kobani kumpas davası tutsaklarına ilişkin açıklaması
- 22.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, TARSİM'in Kırklareli'deki hatasına ilişkin açıklaması
- 23.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Ümrân Öksüzöğlü dosyasına ilişkin açıklaması
- 24.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 25 Kasım'da sokaklarda olacaklarına ilişkin açıklaması
- 25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Ulaştırma Bakanına seslenmek istediğine ve çocuk işçilere ilişkin açıklaması
- 26.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin Yığılca ilçesinin yol sorununa ilişkin açıklaması
- 27.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın Yenimahalle TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması
- 28.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Bakan Vedat Işıkhan'ın yaptığı bütçe sunumuna ilişkin açıklaması
- 29.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Mersin'in 2/B niteliğindeki arazilerine ve 2017 yılında yapı kaydı başvurusu yapılmış hazine arazilerine ilişkin açıklaması
- 30.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Alpu Ovası'nda soğan eken çiftçilere ilişkin açıklaması
- 31.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'nın sağlık sorununa ilişkin açıklaması
- 32.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması
- 33.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, eski uzman çavuşların mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 34.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, düşen C-130 kargo uçağına, 28 Ekim'de Siirt'te açılışı yapılan asfalt plenti ve konkasör tesisine ilişkin açıklaması
- 35.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete irtihalinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 36.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ekonomik çöküşün neden olduklarına ilişkin açıklaması
- 37.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Yıldırım Belediyesinin kadın zabıta memuru alımına ilişkin açıklaması
- 38.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşılan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş'un PKK'yla ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması
- 39.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu-Giresun Havalimanı'na ilişkin açıklaması
- 40.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e ilişkin açıklaması
- 41.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Kozan'daki çiftçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 42.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kulp-Muş kara yolunda inşaatı devam eden köprüde iskelenin çökmesine ilişkin açıklaması
- 43.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkede yaşananların sorumlusuna ilişkin açıklaması
- 44.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Millî Savunma Bakanlığının düşen C-130 kargo uçağıyla ilgili açıklamasına, 10 Kasım Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 87'nci seneidevriyesine, Anayasa Mahkemesinin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararlara uymanın bir mecburiyet olduğuna ilişkin açıklaması
- 45.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gürcistan'da düşen C-130 kargo uçağına; 10 Kasım, 10 Kasım'da yaşananlara, Şefika Gülöksüz'ün anlattıklarına, Genel Başkanları Müsavat Dervişoğlu'nun verdiği talimata, Atatürk'ün İngiliz Başbakanına yazdığı mektuba; yaşanmış olan yangın felaketine, bugün CHP'nin, DEM PARTİ'nin ve kendilerinin vermiş oldukları grup önerilerine ilişkin açıklaması
- 46.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Gürcistan hava sahasında düşen Türk Silahlı Kuvvetlerine ait kargo uçağına, ilk Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının seneidevriyesine, 8 Kasım Azerbaycan Zafer Günü'ne ve Osman Yüksel Serdengeçti'nin vefatının 42'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 47.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gürcistan-Azerbaycan sınırında düşen C-130 askerî kargo uçağına, İshak Tepe'ye, 8 Kasım'da Kocaeli Dilovası'nda gerçekleşen patlamaya, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde yapımı süren viyadüğün kurulu iskelesinin çökmesine ve Anayasa Mahkemesinin Resmî Gazete'de dün yayımlanan kararına ilişkin açıklaması

48.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelirken düşen Türk Silahlı Kuvvetlerine ait kargo uçağına; 10 Kasıma, Anıtkabir'e gelen ziyaretçi sayısına ve Millî Eğitim Bakanına; bugün açıklanan iddianameye, Dilovası'ndaki patlamaya ilişkin açıklaması

49.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde bir köprü inşaatında meydana gelen çökmeye, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 87'nci yılına, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bir parfüm imalathanesinde çıkan yangına, 11 Kasımda yurdun dört bir yanında fidan dikim noktalarında buluştuklarına, Manisa'da gerçekleştirdikleri programlara ve açılışlara ilişkin açıklaması

50.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Sakarya'da TOKİ'nin yapacağı konut projesine bazı ilçelerin dâhil edilmediğine ilişkin açıklaması

51.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'dan Soçi'ye yeniden başlatılan deniz seferine ilişkin açıklaması

52.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, hapishanelerde süren açlık grevlerine ve ölüm oruçlarına ilişkin açıklaması

53.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, Gürcistan-Azerbaycan sınırında düşen C-130 askerî uçağına ilişkin açıklaması

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Tekin Bingöl'ün, Gürcistan'da düşen C-130 kargo uçağına ilişkin konuşması

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 20 milletvekili tarafından, zeytin ve zeytinyağı sektöründe yaşanan maliyet sorunlarının, kalite ve markalaşma eksikliğinin, dış rekabet baskısının, bölgesel eşitsizliklerin ve üretim gelirlerinde yaşanan kırılmaların araştırılması, kamu politikalarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve sektörün sürdürülebilirliğini sağlayacak, küçük üreticileri koruyacak, yüksek katma değer oluşturacak bütüncül stratejilerin geliştirilmesi amacıyla 11/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde faaliyet gösteren parfüm atölyesinde gerçekleşen yangın faciasının tüm yönleriyle araştırılması ve benzer olayların yeniden yaşanmaması; kayıt dışı istihdam, iş kazaları, çocuk işçiliğinin önlenmesi, ihmallerin ve yapısal sorunların giderilmesi amacıyla 11/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güreş'in, elektrik dağıtım şirketlerinde çalışan personelin promosyon ödemelerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/34975)

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/34978)

3.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/34981)

4.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/35111)

5.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/35234)

6.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri ve ilçelerinde bulunan kontrol noktalarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/35276)

7.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, Adnan Menderes Havalimanı'nda yürütülen saha onarım ihalesi sürecine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/35302)

8.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, TBMM'de görev yapan milletvekili danışmanlarının özlük haklarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/35590)

9.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Anadolu Üniversitesine bağlı işletme ve iktisat fakültelerinin kapatılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/35591)

10.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, PKK terör örgütünün bir açıklamasına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/35672)

11.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Sayıştayın 2024 Yılı Denetim Raporu'nda Karadeniz Teknik Üniversitesiyle ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/35674)

12.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, sanal kumar ve yasadışı bahisle mücadeleyle ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/35676)

13.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya,

- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya,

- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya,

- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya,

- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya

İlişkin soruları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/35707), (7/35708), (7/35709), (7/35710), (7/35711)

14.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, 2020-2025 yılları arasında silinen vergi borcu tutarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/35817)

15.- İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'un, YKS ve KPSS sınavlarında adayların ÖSYM sisteminde yaptıkları tercihlere dışarıdan müdahale edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/35909)

11 Kasım 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), İshak ŞAN (Adıyaman)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Niğde'nin tarihî ve kültürel dokusunun korunması, tanıtılması ve bu alanlarda yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt'a aittir.

Buyurun Sayın Uzkurt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt'un, Niğde'nin tarihî ve kültürel dokusunun korunmasına, tanıtılmasına ve bu alanlarda yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımız, kıymetli hemşehrilerim; öncelikle Dilovası'nda yaşadığımız elim hadisede hayatını kaybeden vatandaşlarımıza başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Bugün, sizlere 370 bini aşan nüfusuyla sadece bereketli topraklarıyla değil aynı zamanda köklü, tarihî ve kültürel mirasıyla tam bir medeniyetler şehri olan Niğde'mizi anlatmak için gündem dışı söz almış bulunuyorum. Hititlerden Osmanlı'ya sayısız medeniyetlere ev sahipliği yapan Niğde'miz âdeta bir açık hava müzesini andırmaktadır. Örneğin Orta Çağ'ın en iyi korunmuş eserlerinden biri olan eşsiz Gülen Meryem Ana freskiyle Gümüşler Manastırı, yine, Roma İmparatoru Konstantin'in annesi adına yaptırılan ve bugün Ayasofya'yla yaşıt olan Andaval Kilisesi gibi eserler inanç turizmi için önemli değerlerimiz arasında yer almaktadır.

Yine iki bin sekiz yüz yıllık Tabal Krallığı Antik Kenti, günümüzde hâlâ büyük bir kısmı ayakta duran ve milattan sonra 2'nci, 3'üncü yüzyıllara ait Roma Havuzu'ndan şehre su taşıyan tarihî su kemerleri ve Tyana Antik Kenti gibi eserlerimiz hem ülkemizin hem de ilimizin önemli tarihî ve kültürel mirasları arasında yer almaktadır.

Tabii, ilimizin tarihî ve kültürel miraslarının yanında özellikle şehrimizi daha konforlu ve yaşanılabilir, modern bir kent hâline getirmek için son dönemlerde yapmış olduğumuz bazı yatırım ve hizmetlerinden de bahsetmek isterim.

Özellikle sağlık alanında mevcut olan Niğde Eğitim Araştırma Hastanemizin yanına 400 yataklı, son teknolojiyle donatılmış yeni bir devlet hastanesi ek binamızı hizmete açmış bulunmaktayız. Yine, bölgemiz için bir marka hâline gelmiş Bor Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanemizin de bütün işlemleri bitmiş ve yakın zamanda ihale süreci başlayacaktır. Aynı şekilde, 60 ünitlik ağız ve diş sağlığı hastanemiz ve Çamardı ilçemizde bulunan devlet hastanemizin inşaatı yakın zamanda tamamlanmak üzere hızla devam etmektedir.

Aynı zamanda, soğuk iklimin hüküm sürdüğü ilimizde ilimizin tamamı, merkezin tamamı, ilçelerimizin tamamı ve beldelerimizin önemli bir kısmını da doğal gazla kavuşturmuş bulunmaktayız. Önümüzdeki dönemde de Gümüşler beldemiz ve Çukurkuyu beldemizi de doğal gazla kavuşturmak için gerekli çalışmaları başlatmış bulunmaktayız.

Tabii ki Niğde'nin ekonomisini güçlendirmek ve cazibe merkezi hâline getirmek için sanayi ve istihdamını artırmak amacıyla Niğde merkezde ve Bor ilçemizde bulunan organize sanayi bölgelerimizin yanına yaklaşık 200'e yakın fabrikanın inşa edileceği, 20 bine yakın personelin istihdam edileceği, toplamda 730 hektarlık 2 tane organize sanayi bölgesi alanını kazandırmış bulunmaktayız. Bu organize sanayi bölgesi alanlarımızın altyapı çalışmaları tamamlanmış ve buralarda arsa tahsisine başlanmış durumdadır. Yine,

Niğde merkez 2'nci Organize Sanayi Bölgesi'nin de altyapı çalışmaları bitmek üzere ve orada da arsa tahsisine başlamış durumdayız. Tabii, sanayi anlamında, özellikle depremsellik açısından, risk açısından en az riskli bölgeler arasında yer alan ilimiz ulusal ve uluslararası yatırımcılar açısından güvenli bir liman olarak görülmekte ve bu anlamda yatırımcıların ilgisini çektiğini mutlulukla görmekteyiz.

Yine, Türkiye'nin en modern otoyollarından biri olan Ankara-Niğde Otoyolu'nun da Niğde'mizden geçtiğini ve Niğde'yi otoyol ulaşımının kalbine yerleştirdiğini görmekteyiz. Bununla birlikte, yıllardır ihtiyaç duyulan yükleme merkezimizin inşaatı tamamlanmış, hizmete açılmış bulunmaktadır. Bu anlamda, yıllık 1,2 milyon ton taşıma kapasitesine sahip bu dev tesis, şehrimizi ülkemizin demir yolu ağının da kalbine yerleştirmiş bulunmaktadır. Yine, Ulaştırma Bakanlığımız tarafından önümüzdeki dönemde inşa edilecek olan hava kampüsüyle ilimizin yıllardır beklemiş olduğu havaalanına da kavuşmuş olacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yirmi iki yılda Niğde'de tam 105 adet su yapısını tamamlamış bulunmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) - 12 baraj ve 7 gölet inşa ederek 24 milyon metreküp su depolama hacmine ulaştık, inşa ettiğimiz 32 sulama tesisleriyle de 167.810 dekar tarımsal alanı suyla buluşturmuş durumdayız. Dolayısıyla Niğde'miz sadece tarımıyla değil; tarihiyle, kültürüyle, sanatıyla, üniversitesiyle, sporuyla, ekonomisiyle Anadolu'nun ve Türkiye'nin parlayan yıldızı olmaya devam etmektedir. Niğde'mize yapılan bu tarihî yatırımlar için başta Türkiye Yüzyılı'nın mimarı Sayın Cumhurbaşkanımıza, Bakanlarımıza, önceki dönem milletvekillerimize, sayın valilerimize ve belediye başkanlarımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Gündem dışı ikinci söz, Batman'ın sorunları hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'ye aittir.

Sayın Tiryaki, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Batman'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Batman'ın sorunlarını dile getirmek amacıyla gündem dışı söz almış bulunuyorum. Öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Batman'ın en büyük sorunu tahmin edebileceğiniz gibi demeyeyim ama tahmin etmeyeceğiniz gibi, Batman halkının iradesinin gasbedilmesi. 2016'dan beri Batman kayyumla yönetilen bir kent. 81 il içerisinde en yüksek oyla, yüzde 64 oyla Batman'ın belediye eş başkanları seçildi. Kişiselleştirilen bir kampanya yürütüldü, eş başkanlık sistemimiz hedef alındı, kirli bir kampanya yürütüldü. Buna rağmen belediye eş başkanlarımız yüzde 64 oy aldılar. En yakın partinin aldığı oy ne kadar, biliyor musunuz? Yüzde 15, 2'nci olan partinin aldığı oy yüzde 15. Adalet ve Kalkınma Partisi ne kadar oy aldı, biliyor musunuz? Yüzde 12 oy aldığı bir kentten bahsediyoruz.

Batman kayyumları dokuz yıl boyunca Batman halkının varını yoğunu çarçur ettiler, gayrimenkullerini diğer kamu kurum ve kuruluşlarına sattılar, milyarlarca lira borç bıraktılar yani sadece bugününü değil, esasen Batman'ın geleceğini de satmış oldular. Şimdi de Batman Belediyesinin sahip olduğu tek yer olan Kültür Merkezi'ni, sevgili Ahmet Güneştekin'in adıyla anılan Kültür Merkezi'ni diğer kamu kurumlarına peşkeş çekmeye çalışıyorlar. Ben buradan Adalet ve Kalkınma Partisine sesleniyorum: Eğer Batman'a toplu iğne ucu kadar saygınız varsa, eğer Batman'a toplu iğne ucu kadar bir şey yapmak istiyorsanız kayyumunuzu geri çekin. Biz şehrimizi yönetiriz, halkımıza hizmet ederiz, kayyumlarınızın borcunu bile öderiz ve şehri gerçek sahiplerine teslim ederiz.

Batman'ın en büyük sorunlarından biri işsizlik. Türkiye'de işsizliğin en yüksek olduğu 5 kentten 1 tanesi. Hakkâri, Muş, Ağrı ve Van'la birlikte Türkiye'de işsizliğin en yüksek olduğu kent. Batman 650 bin nüfusuyla büyükşehir olmayan şehirler içerisindeki en büyük kent, merkez nüfusu da 500 bin. Maalesef çok büyük bir sanayisi yok, olanlar da büyük bir tehlikeyle karşı karşıya. Batman'da 400'ün üzerinde tekstil atölyesi var ve bu tekstil atölyelerinde 45 binin üzerinde kişi çalışıyor. Fakat son yıllarda yanlış politikalar nedeniyle tekstil atölyelerinin neredeyse yarısı kapandı ve çalışan sayısı 45 binlerden 20 binlere kadar düştü; işsizliğin üzerine katmerli bir sorun daha eklenmiş oldu. Pek çok kez önerilerde bulunduk, dedik ki: Tekstil meslek lisesi açın. 400 tane tekstil atölyesinin olduğu, 50 bine yakın kişinin çalıştığı bir yerde tekstil meslek liseleri açın, nitelikli istihdam sağlayın. Sadece bu yetmez, kendi markasını üretebilmesi için moda tasarım bölümlerini açın üniversitede, maalesef bu konuda da bir adım atılmadı. Üniversitede tekstil mühendisliği açın dedik, bu konuda da herhangi bir girişimde bulunulmadı. Bugüne kadar teşviklerle bir yere kadar getirilmeye çalışıldı fakat emin olun -zamanım kısıtlı, geniş bir zamanda bunu anlatmak isterim- verdiğiniz teşvikler -sadece Batman için değil- Türkiye'nin dört bir yanında verdiğiniz teşvikler büyük sanayicilere gidiyor. Orada nasıl olsa "Siz teşvik alıyorsunuz." diye daha düşük ücretlerle satın alıyorlar. Dolayısıyla ondan da yerel hiç kimse yararlanmıyor.

Batman'ın bir diğer sorunu tarım ve hayvancılık. Emin olun, hani "Üç tarafı denizlerle çevrili." diyoruz ya, Batman üç tarafı nehirlerle çevrili bir kent; batı sınırı Sason ve Kayzer Çayı, doğu sınırı Garzan Çayı, güney sınırı da Dicle Nehri'nden oluşuyor ve Mezopotamya'nın çok verimli bir toprağı, çok verimli bir toprak kesimi üzerinde. Fakat ne tarım ne hayvancılık buna denk bir yerde değil. Bakın, 1990'lardan bugüne büyükbaş hayvan sayısı ya yerinde seyrediyor ya da biraz artış veya düşüş gösteriyor, küçükbaş hayvan sayısı ise dörtte 1'e kadar düşmüş durumda. Hani anlatıyorsunuz ya "Hayvancılığa bu kadar teşvik veriyoruz, büyütüyoruz." diye, maalesef hayvancılık da Batman'da ölmüş durumda.

Birinci sınıf tarım arazilerinin önemli bir bölümünü su altında bıraktınız. Sadece Giresira'da, Balpınar'da bütün bölgeye yetecek kadar sebze üretilbilirdi, bütün bölgenin tarım ihtiyacı karşılanabilirdi ama o da sular altında kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Emin olun bakın, bu kadar büyük bir tarım havzasından bahsediyoruz. Batman'da bir tane salça ve konserve üretimi yapılmıyor. Bu kadar bitkisel üretimin yapıldığı bir kentte tek bir tane bitkisel yağ üretimi yapan tesis yok, Batman'ın durumu bu.

Bir diğer sorun -kısaca onu da anlatıp bitireyim- çevre yolu sorunu. Gerçekten ciddi bir sorun çünkü her hafta neredeyse bir insanın ölümüne yol açıyor. Özellikle kuzey çevre yolunun olmaması, Siirt-Kurtalan yolu üzerinde, organize sanayi yolu üzerinde büyük bir sorun vardı. Vali de bu sorunu şöyle çözdü; oradaki düğün salonlarını kapatarak çözeceğini düşündü. Böyle sorunlar çözülmez. Düğün salonlarını kapatarak kentin trafik sorununu çözemezsiniz, şehirler arası yol sorununu çözemezsiniz; Allah'tan uyarıları dinlediler de şimdi bir duble yol, aydınlatma, sinyalizasyon sorunlarını çözmeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Devamla) - Batman'ın sorunu çok, biz gündemde tutmaya devam edeceğiz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kütahya Simav'dan gelen konuklara "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Genel Kurulumuzu Kütahya Simav'dan gelen değerli konuklarımız izliyor; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Kocaeli'nin sorunları hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'e aittir.

Sayın Çiler, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi, saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü 87'nci ölüm yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

Son günlerde Gebze, Darıca, Dilovası'nda yaşanan acı olayları konuşmak ve iktidara sorumluluklarını hatırlatmak için söz aldım. Gebze ve Darıca'daki doğal gaz patlamalarında 3 kişi yaşamını yitirdi, 50'ye yakın kişi yaralandı. 29 Ekimde Gebze-Darıca metro inşaatı üzerinde çöken binada Bilir ailesinden 4 kişiyi kaybettik. 8 Kasım 2025'te Dilovası'nda kaçak kozmetik atölyesinde meydana gelen patlamada 6 canımızı yitirdik, 7 ağır yaralı var. Bu olaylar, kent güvenliği, işçi sağlığı ve insan hayatına verilen değer aynasıdır.

Değerli milletvekilleri, 29 Ekim 2025, on dört gün önce Gebze'de metro inşaatının olduğu yerde bir bina kendi kendine çöktü. 5 kişilik Bilir ailesinden sadece geriye Dilara kızımız kaldı. 22 bina, 55 iş yeri, 91 bağımsız konut tahliye edildi. "Türkiye Büyük Millet Meclisinde araştırma komisyonumuz kurulsun." dedik, talep reddedildi. Sorumluların eksiksiz şekilde tespit edilmesi, soruşturma yürütülürken kamunun düzenli şekilde aydınlatılması için Gebze Cumhuriyet Başsavcılığına bizzat suç duyurusunda bulundum. Yasal süreçlerin elbette takipçisi olacağız. Gebze halkı yalnız değildir. Bugün bu kürsüye bir milletvekili olarak değil, bir baba, bir evlat, bir insan olarak çıktım çünkü Kocaeli'nin yüreği yanıyor, hepimizin yüreği yanıyor. 8 Kasım 2025 sabahı Dilovası'nda bir parfüm atölyesinde ihmaller sonucu yaşanan o patlama 6 canımızı, 6 genç kadını aramızdan aldı, hastanede ağır yaralılar var. Kaybettiğimiz canlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Geriye yanık duvarlar değil, annesiz kalan çocuklar, evlatsız kalan anneler, yarım kalmış hayatlar Dilovası'nda küllerden yükselen çığlık oldu. Bir anne yavrusunu nereden tanır? Kokusundan, değil mi arkadaşlar? Bir anne "Kızımı kokusundan tanıyamadım." dedi, feryat etti. Biz neyi başardık, neyi kaybettik, bir düşünelim. İş yerinde can veren kadınlar ve çocuklar var. Tuğba Taşdemir, 17 yaşında; Nisa Taşdemir, 17 yaşında; Cansu Esatoğlu, 16 yaşında; Esmâ Dikan, 31 yaşında; Hanım Gülek, 65 yaşında; Şengül Yılmaz, 55 yaşında. Bu tablo bir kaza değil, büyük bir ihmal ve büyük bir sorumsuzluktur.

Şimdi sizlere soruyorum değerli arkadaşlar, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre bu iş yerinin iş sağlığı ve güvenliğini yapan firma nerede? Şehrin göbeğinde böyle bir iş yeri var. Okulda okuyan çocuklar harçlığını kazanmak için kaçak olarak burada çalışıyor ve Sosyal Güvenlik Kurumu ve yanı başındaki İŞKUR'un, Kaymakamlığın nasıl haberi olmuyor, Belediyenin bu kaçak yapıdan nasıl haberi olmuyor? Yoksa oluyor de gereği yapılmıyor mu? CİMER'e yapılan başvurular var; "Çocuk işçi çalıştırılıyor, kaçak işçi çalıştırılıyor." diye şikâyetler yapılıyor, bunların elinde belgesi var. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından neden iş yeri denetlenmedi? Sormanız gerekmiyor mu? Bu bir kaza değil göz göre göre gelmiş bir ihmaller zincirinin son halkasıdır çünkü o atölye denetlenmemişti, orada sigortasız işçiler ve çocuklar çalıştırılıyordu. Çalışanlar kimyasal maddelerin, bidonların arasında hayata tutunmaya uğraşıyordu; sanki birer modern köle gibi çalıştırıyorlardı.

Şimdi, kimse "kader" demesin. Bu ülkede iş cinayetlerine "kader" diyenler, sorumsuz kurumların sessiz ortaklarıdır. "Kader" değil denetimsizliktir, vicdansızlıktır. Dilovası'ndaki o parfüm atölyesinde yaşamını yitiren her kadının, her işçinin hesabını sormak bu Meclisin borcudur. Öncelikle bu cinayetin takipçisi olacak ve sorumluların adalet önünde hesap vermesini sağlayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

NAİL ÇİLER (Devamla) - Bu ülkede hiçbir işçi, hiçbir evlat ekmek uğruna ölmesin, suçlular cezasını çöksin. Bu kürsü acı haberlerle değil Hazreti Ömer'in Şam Valisine "Camiyi yık, adaleti yıkma!" dediği gibi adaletin sağlandığı gün alkışlarla Meclis yankılansın istiyoruz.

Dilovası'nın o sessizliğinden yükselen çığlığı duymazdan gelmeyelim çünkü o çığlık hepimizin vicdanında yankılanıyor. Bu ülkede her yangının, her doğal gaz patlamasının, her enkazın, her can kaybının altındaki imza aynı: İhmal, vurdumduymazlık, denetimsizlik. Artık yeter! Bu Meclis, ya sorumluluk alacak ya da o ihmallerin ortağı olacak.

Bugün Gebze'de, Dilovası'nda, Darıca'da yanan ateş yarın başka bir kentte yanmasın. Meclis kürsüsünden söz veriyorum; bu ihmalin, bu cinayetin hesabını birlikte soracağız diyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

İlk söz, Sayın İrfan Karatutlu'ya ait.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş Şahinkaya Mahallesi'ndeki deprem evlerine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, Kahramanmaraş Şahinkaya Mahallesi'nde henüz teslimi yapılmamış deprem evleri, kötü zeminde yapıldıkları için kaymaya bağlı toprak altında kaldılar. Allah'tan insanlarımız henüz oturmadıkları için can kaybımız olmadı. Halkımıza geçmiş olsun diyoruz. Eğer yetkililerin zemin etüdü kâğıt üzerinde kalırsa, denetim imza karşılığı laf olsun diye yapılırsa sonuç böyle olur. Bakalım, yapıp teslim edilen deprem evlerinin arkasından neler çıkacak? Bütün bunları planlayan, denetleyen, Kahramanmaraş Çevre, Şehircilik İl Müdürlüğü ne yapıyor? Bir yıl önce yerinde dönüşüme izin verdiği şehir merkezindeki, Trabzon Caddesi'ndeki yerleri rant için tekrardan rezerv alanına almaya çalışıyor.

BAŞKAN - Sayın Evrim Rızvanoğlu...

2.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Belgrad Ormanı'na ilişkin açıklaması

EVİRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidarın yapılaşma hırsı artık muhafaza ormanlarına kadar dayandı. Şimdi de İstanbul'un nefesi, can damarı Belgrad Ormanı betona boğuluyor. Yüzyıllardan günümüze ulaşan, Atatürk'ün numune ormanı ilan ettiği, bir zamanlar su medeniyetinin beşiği olan bu orman, bugün rant ve inşaat projelerinin hedefinde. Tarım ve Orman Bakanının sözde "Çivi bile çaktırmayız!" dediği ormanda bugün beton duvarlar yükseliyor, pıtrak gibi yeni tesisler çoğalıyor. Bu günü "Millî Ağaçlandırma Günü" ilan edip fidan dikenler Belgrad gibi ormanın yok edilmesine izin veriyorlar.

Belgrad Ormanı İstanbul'un son nefesidir. Bu nefesi kesmek, bu şehre de ecdadımıza da ihanettir. Biz buna seyirci kalmayacağız. Pazar günü İstanbullular Belgrad Ormanı'nda artan yapılaşmaya karşı bir araya geldi. Biz de buradan çağrılarını yineliyoruz: Belgrad Ormanı için derhâl ama derhâl harekete geçin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mehmet Önder Aksakal...

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, polislik mesleğine ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Polislik mesleğinin ağır yükü yalnızca bireysel yaşam kalitesini değil, aynı zamanda verilen hizmetin verimliliğini ve toplumsal huzuru da doğrudan etkilemektedir. Haftalık çalışma süresi kırk saat olarak belirlenmiş ise de aylık toplamda iki yüz kırk saati aşan mesai süreleri ve özellikle on iki saat çalışma-on iki saat dinlenme sistemi personeli yıpratıcı bir yoğunluğa itmektedir. Fazla mesaiye ilişkin düzenlemeler yetersiz kalmakta, fazla çalışmaların karşılığı ücret ya da izin olarak verilmemekte, bu da anayasal angarya yasağının ihlali anlamına gelmektedir.

Önerimiz, haftalık çalışma süresi kırk sekiz saati geçmeyecek biçimde yasal güvenceye alınmalıdır. Maaşlar mesleğin yüksek risk, düzensiz çalışma ve stres faktörleri göz önüne alındığında yetersizdir. 2023 düzenlemesiyle getirilen 3600 ek gösterge hakkı tüm Emniyet personelinin kapsamadığı için de adalet duygusunu zedelemektedir. Sayın İçişleri Bakanımızın bu konuyu hassasiyetle değerlendireceğine inanıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Aslan...

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü Şırnak Cudi'de her gün tonlarca ağaç kıyımının yaşandığı 2019'da ilan edilmişti. Kutlamayla, törenle karşılanan, ellerinde fidanla, dilde "Geleceğe nefes" sloganları ne ironi ne yaman çelişki! Kamera önünde ellerinde fidan ama Şırnak Gabar, Besta'da yıllardır nefessiz bırakılan politikalarda ısrar! Ağaç kıyımını

maden ve güvenlik gerekçesiyle maskeleyemezsiniz. Son zamanlarda halkın haklı tepkisini engellemek adına kesilen ağaçların kamyonlarına örttüğünüz çadır sevkıyatıyla vicdanınızı temizleyemeyeceksiniz. Fidan dikmek kök salmak için önemli ancak kök salan ağacı dalıyla, toprağıyla, mekânı ve hafızasıyla korumak bundan çok daha önemlidir. Şırnak halkının nefesinde, vicdanında temizleyemeyeceğiniz bu gerçek nefes yangınıla madenle değil Şırnak, Cudi yeniden yeşerdiğinde alınacaktır.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

5.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 11 Kasım Ağaçlandırma Günü, milletimizin çevre hassasiyetini en güçlü şekilde ortaya koyan Geleceğe Nefes: Yeşil Vatan Seferberliği hareketi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde başlatılmış ve kısa sürede tüm Türkiye'nin sahiplendiği bir millî çevre hamlesine dönüşmüştür. Bizler biliyoruz ki vatan ormanlarıyla, toprağıyla, suyuyla vatanıdır. Bu bilinçle Türkiye'nin dört bir yanında milyonlarca fidan toprakla buluşmuş, yeni orman alanları oluşturulmuş, güçlü bir yeşil doku inşa edilmiştir. Dikilen her bir fidan iklim değişikliğiyle mücadelede bir nefes, topraklarımız için bir bereket, gelecek nesiller için bir umut ışığıdır. Yeşil vatan idealini büyütmek bizlere hem atalarımızın emaneti hem de evlatlarımızın geleceğine karşı sorumluluğumuzdur. Bu vesileyle, seferberliğe gönülden sahip çıkan tüm vatandaşlarımıza, gençlerimize, sivil toplum kuruluşlarımıza ve bu büyük çevre vizyonunu ortaya koyan Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Hun...

6.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun, Iğdır'a ve Alican Sınır Kapısı'na ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Iğdır üç ülkeye komşu, doğunun ticaret kapısı, halkların kesişim noktasıdır ancak bu avantaj ne yazık ki tam anlamıyla değerlendirilememektedir. Nahçıvan yönündeki sınır kapısı kısmen kapalı iken Ermenistan ve İran Sınır Kapısı hâlen kapalıdır. Oysa Iğdır'ın potansiyeli bu kapıların tümünün açık ve işleyen bir hâle gelmesiyle ortaya çıkacaktır. Sınır illerinde özellikle de seçim bölgem Iğdır'da bavul ticareti denilen küçük ölçekli günlük ticaret halkın geçim kaynağıdır. Iğdır halkı üretmek istiyor, ticaret yapmak istiyor, komşularıyla barış içinde yaşamak istiyor. Kapılar açıldığında sadece ticari mallar değil dostluklar da geçecektir o sınırdan. Sınır kapıları sadece ticari geçiş noktalar değildir, ayrıca kültürel zenginliğin yaşandığı noktalardır. Bu açıdan Iğdır-Ermenistan arasında bulunan Alican Sınır Kapısı ivedilikle faaliyete geçmelidir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çan...

7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Hizmetleri Lisans Yönetmeliği'ne ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Hizmetleri Lisans Yönetmeliği'ne göre özel sağlık tesisi açılmasına ilişkin lisans süreçlerinde artık temel kriter bölgesel ihtiyaçlar ve şehrin mevcut altyapısı olacak. İşte bu, her yönüyle AKP iktidarının yıllardan beri sağlık sistemini nasıl başıboş bıraktığının, sermayeye hoyratça rant alanı açtığının itirafıdır çünkü şimdiye kadar ne bölgesel denge ne de ihtiyaçlar gözetildi, hiçbir rasyonel analiz yapılmadan lisanslar verildi. Bu kontrolsüzlükler yüzünden çok ağır bedeller ödedik, çok canlar verdik. Burdur'da yaşanan diyaliz ünitesi rezaleti, yenidoğan çetesi cinayetleri bunların en çarpıcı örnekleri. Hastayı müşteri, sağlık kuruluşunu ise ticarethane olarak gören bu siyaset anlayışı iflas etmiştir. Yönetmelik de bunu âdeta tescillemektedir.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bütçesine, Dilovası'ndaki felakete ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Kocaali'deki denetimsiz bir binada İŞKUR'un yanı başındaki felaketten sonra istifasını sunmuyor, kanlı bir bütçeyi savunuyor. Bakanlığın bütçesinde kademeli emeklilik yok, staj ve çıraklık mağdurlarına çözüm yok, çocuk işçiliğiyle mücadele yok, aile sağlığı merkezi çalışanların haklı taleplerine cevap yok, emeklilik yok, gençlik yok, kadınlar yok; depremden sonra artan engelli vatandaşlarımızın sayısına rağmen e-KPSS ve kamu kurumlarında yüzde 3 kota artırımı yok. Yani bu bütçede adalet yok, vicdan yok, insanca bir yaşam yok. Bu ülkenin işçileri emeğiyle, sağlıkçıları alın teriyle, engellileri umuduyla direniyor, direniyor, direniyor ama Hükûmet hâlâ bunları duymuyor. Her yıl "refah payı" diyorsunuz ama halkın geleceğini, cebindeki parayı çalışıyorsunuz.

Plan ve Bütçede de söyledik, buradan da tekrarlıyoruz: Dilovası'ndaki kaza değil, bir cinayettir; sizin bütçenizi değil, istifanızı bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

9.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sonsuzluğa uğurlanışının yıl dönümüne ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün, bu topraklara yeniden hayat veren büyük bir dehanın, ebedî Başkomutanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sonsuzluğa uğurlanışının yıl dönümüydü. Ne acıdır ki cumhuriyetimizin kurucusuna duyulan saygıyı, sevgiyi ve minneti gölgelemek isteyen bir zihniyet bilinçli bir tercihle 10 Kasım ara tatile denk getirerek cumhuriyetimizin emanetçileri olan çocuklarımızın Atatürk'ü okullarda anmalarını engellemeye kalktı ama o karanlık niyet, Atatürk sevgisini yüreğine kazımış milyonları asla durduramadı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz yine meydanlardaydık, yine okullardaydık, yine Ata'mızın huzurundaydık. Buradan açıkça söylüyorum: Atatürk'le sorunu olan, o büyük cumhuriyet mirasını taşımakta zorlanan bir kişi bu ülkenin Millî Eğitim Bakanı koltuğunda oturamaz. Bu nedenle Yusuf Tekin'in bu ülkeye yapabileceği en büyük hizmet, yarını beklemekten derhâl istifa etmesidir. İstifa edin Sayın Bakan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sarı...

10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, 1 Ocak 2026 yılında yürürlüğe girecek uygulamayla basit usule tabi küçük esnafın vergilendirilecek olmasına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Elinin emeğiyle geçinmeye çalışan küçük esnafımızın sesini duyurmak üzere söz almış bulunuyorum. 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecek olan uygulamayla basit usule tabi küçük esnafımız vergilendirilecek. Amaç neymiş? Gerçek usulle vergilendirip vergi kaçığının önüne geçmek, kayıt dışılıkla mücadele etmekmiş. Peki, buradan elde edilecek gelir nedir? 20 milyara yakın bir gelir. Bu gelir 800 bin küçük işletmenin sırtına yük olarak bindirilecek. Bu gelir aslında sarayın masrafını karşılamak için hazırlanan bir gelirdir. AKP'nin sarayının bir yıllık masrafı 20 milyar lira. Bugün yapacağınız vergilendirme sarayın masraflarını bile karşılamıyor ama bugün küçük esnafımız, mağdur olacak 800 bin esnaf kapısına kilit vurmak zorunda kalacak. Beyannamelerine sadece yılda 20 bin lira damga vergisi verecekler; yazıktır, günahdır. Bu uygulamadan derhâl vazgeçmenizi talep ediyorum. Küçük esnafımızın çığlığına ses vermenizi istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

11.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Onikişubat ilçesi Şahinkaya köyü ile Elbistan ilçesi Akbayır köyündeki köy evlerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Onikişubat ilçemizin Şahinkayası köyü Suçatı mevkisindeki köy evleri, deprem evleri birkaç gün önce heyelan nedeniyle yıkıldı. "Buralara ev yapılmaz, yanlış yere yapıyorsunuz, burası heyelan bölgesi." diye uyarıldı ama dinlemediler. Depremde evi yıkılan köylü için yapılan köy evleri depremden sonraki heyelanda yıkılıyor, bu kadarı ancak fıkralarda olur. Neden burası seçildi? Rant için mi yoksa beceriksizliğiniz yüzünden mi seçildi? Şimdi, buradaki vatandaşlar perişan. Allah'tan içinde yurttaşlar yoktu, daha teslim edilmemişti diyorum.

Aynı zamanda, Elbistan ilçemizin Akbayır (Til) köyündeki köy evleri için "Köy evleri de bitti, teslim alın." diye bugün söylendi ancak su yok, kanalizasyon yok, altyapı yok -eksik bir şekilde- vatandaşa "Gelin, bu evlerde oturun." diyorlar. Şova gelince âlâsını yapıyorlar ama gerçekte maalesef, bu konutların hiçbirisi tamamlanamamış durumda.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

12.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, zeytin üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Memleketim Aydın 25 milyondan fazla zeytin ağacıyla Türkiye'nin zeytin kalbidir ancak üreticiden yana olmayan AKP iktidarı üreticinin sesine sağır, emeğine kördür. Bugün yağlık zeytinin kilosu 15 lira, sofralık zeytinin kilosu 50-60 liradan üreticiden alınıyor. Zeytin maliyeti alım fiyatını geçmiş durumda. Bahçeden kilosu 50-60 liraya alınan zeytin market raflarında 300-400 liradan satılıyor. Üretimi etkileyen her şey artış gösterirken, kuraklık zeytinde ciddi verim kaybı yaşatırken, mazot, gübre, işçilik fiyatları artarken zeytinin fiyatı yerinde sayıyor. Geçen yıl 1.000 lira olan işçi yevmiesi bu yıl 1.700 lira. Üretici toprağa değil borca çalışıyor. Neredeyse zeytin hasadı yapmamayı düşünen üreticimize acil olarak destek sağlanmalı, zeytin fiyatları hak ettiği fiyatı görmelidir. Üreticinin emeğinin, alın terinin yok sayılmasını kabul etmiyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak zeytin üreticilerimizin sonuna kadar yanındayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Akgül...

13.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu İzzet Baysal Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki PET-CT cihazına ve Şehit Ziya Sarpkaya Göynük İlçe Devlet Hastanesindeki doktor eksikliğine ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) - Bolu İzzet Baysal Eğitim ve Araştırma Hastanemizde uzun yıllardır beklediğimiz PET-CT cihazı nihayet temin edilmiştir, ne yazık ki bu cihaza uygun bir yer tahsis edilmediği için hâlâ aktif hâle getirilememiştir. Bolu halkı yıllardır bu cihazın gelmesini beklerken bugün karşımızda duran sorun yalnızca bir odanın tahsis edilmemesidir. Görev süresi dolmak üzere olan üniversite rektörümüzün konuyla ilgilenmemesi, benim dönemim bitiyor anlayışıyla sorumluluktan kaçması devlet adamlığı ciddiyetiyle bağdaşmamaktadır. Sorumluluk makamı günü kurtarma değil, millete hizmet etme makamıdır. Bolulu hemşehrilerimiz kanser taraması için hâlâ başka illere gitmek zorunda kalıyorsa burada ciddi bir idari zafiyet vardır. Bu konuya acilen çözüm beklemekteyiz.

Ayrıca, Şehit Ziya Sarpkaya Göynük İlçe Devlet Hastanemizdeki doktor eksikliği de hemşehrilerimizi mağdur etmektedir.

Sağlık Bakanlığımızdan bu iki önemli konuda gerekli adımların ivedilikle atılmasını bekliyorum, saygıları sunarım.

BAŞKAN - Sayın Alp...

14.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'ya ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı her birimizin odasına bu fidelerden göndermiş. Bu gün, 11 Kasım günü için de bir ağaç dikme seferberliği ilan etmiş. Bu Bakan bizi her gün gerçekten şaşırtıyor çünkü daha geçen sene Kars'ın Sarıkamış ilçesinde 125 bin metreküp ormanımızı kestirdi, bir o kadar ormanın da kaçak kesimine göz yumdu; 250 bin metreküp ormanımızı kesmiş, bize bir kuru dal göndermiş. Vallahi, şimdi, bu görevimiz bitecek tabii, bir gün soracaklar: "Sen mebus oldun, Ankara'ya gittin; o zaman Tarım Bakanı vardı İbrahim Yumaklı, nasıl Bakandı?" Bir cümleyle özetleyeceğim, diyeceğim ki: Size bir kuru dal gönderirse biliniz ki arkadan da bir büyük orman götürmüştür.

Saygıları sunarım efendim. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

15.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'daki tren istasyonuna ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Burdur'umuzda tren istasyonu var, son durak, oradan sonra başka geçiş güzergâhı yok. Yaklaşık 2-3 kilometre ileride organize sanayi bölgesi alanımız var. 2019'da Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürü oradaki mağduriyeti görüp dedi ki: "Bu istasyonu bu organize sanayi bölgesindeki yapılan alana taşıyacağız." Neden? Çünkü tam ortalarından tren rayları geçtiği için birçok mahalle buradan sıkıntı çekiyor. Kışla Mahallesi, Menderes Mahallesi, Hızır İlyas, Bağlar; burada yaşayan on binler resmen şehrin altında kaldılar. Şimdi, bunu yapmaya bir 50 milyon TL para bulamadılar diye her yeri duvarla örüyorlar, resmen Berlin Duvarı gibi şehrin tam ortasından duvarları geçiriyorlar ve ak troller de bize sosyal medyadan saldırıyor, bizi şov yapmakla suçluyor. O salonlardan çıksınlar, o sokağa bir insanlar, bir referandum yapalım, kim şov yapıyormuş herkes görsün. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şanlıtürk...

16.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, imalat dışı sektörlerde SGK prim desteğine ilişkin açıklaması

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sosyal Güvenlik Kurumu çalıştırılan işçinin sigorta primi ödemelerinde imalat sektörüne yüzde 5'lik prim teşviki desteği uygulamaktadır. İmalat dışı sektörlerde bu prim teşviki daha önce yüzde 4'e düşürülmüştü. Yeni yapılması düşünülen düzenlemeyle imalat dışı sektörlerde SGK prim desteğinin yüzde 4'ten yüzde 2'ye düşürülmesi planlanmaktadır. Uygulama yürürlüğe girerse ekonomik olarak zor durumda olan işverene ilave bir yük getirecektir. Daha önce bu prim teşviki sayesinde gerekirse bankadan kredi çekerek SGK primlerini ödeyen işveren yüzde 2'lik desteği az bularak zamanında ödeme yapmayacaktır. Bu nedenle, kurum tahsilat problemleriyle karşı karşıya kalacaktır. İmalat dışı sektörlerin de aynı imalat sektöründe olduğu gibi yüzde 5'lik prim teşvik desteğinden faydalandırılması uygun olacaktır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

17.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, cezaevlerine ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AKP iktidarı döneminde cezaevleri insanlık dışı uygulamaların merkezi hâline dönüştü. Anayasa'mızın 17'nci maddesinde açıkça belirtilen kötü muamele yasağı bizzat Hükûmet tarafından çiğneniyor. Cezaevlerinin kapasitesi 304 bin ama mevcut tutuklu, hükümlü sayısı 420 bine çıktı. 1 yatakta 3 kişi yatıyor, haftada sadece bir gün sıcak su veriliyor. Koğuştaki yoğunluk o kadar fazla ki insanlar belli saatlerde nöbetleşe uyumak zorunda kalıyor. Doktora erişim neredeyse imkânsız; uyuz, tahtakurusu gibi siyah beyaz filmlerde gördüğümüz sahnelerin AKP iktidarının cezaevlerinde de yeniden ortaya çıktığını görüyoruz. Türkiye'yi dev bir açık cezaevine dönüştürmek yerine mevcut olanların şartlarını iyileştirin; hukuksuzlukta sınır tanımiyorsanız bari insani değerlerde bir sınır belirleyin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

18.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, hurma üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İki hafta önce Mersin'in Çamlıyayla ilçesini ve hurma üretken köylerimizi ziyaret ettim. Üreticilerimizin on iki ay toprağa emek vererek alın terini döktüğü ürünü hasat zamanı elinde kalıyor. Hurma üreticisi 30-35 liraya mal ettiği ürününü bugün 20-25 liraya bile satamıyor çünkü Bakanlık hasat zamanı tırlarla Azerbaycan'dan hurma ithal edilmesine izin vererek kendi çiftçimizi yok sayıyor, çiftçi emeğinin karşılığını alamazken ithalat lobileri kazanmaya devam ediyor. Zirai don felaketinde hurma üreticisi listeye bile alınmadı, devlet desteğinden mahrum bırakıldı. Ağaçlarını mı kessin, toprağını mı terk etsin? Tarım sadece bir geçim kaynağı değildir, bu ülkenin geleceğidir. Buradan iktidara sesleniyorum: Çamlıyayla'daki hurma üreticisinin, Çukurova'daki mısırcının, Anadolu'daki buğdaycının sesini duyun.

Eğer bu politikalar değişmezse değil hurma, yakında umutlarımızı bile ithal eder hâle geleceğiz.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - İthalatçı kazanıyor, çiftçi değil!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Yenişehirlioğlu, sisteme girmişsiniz, buyurun.

19.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Gürcistan'da düşen C-130 kargo uçağına ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Değerli Başkanım, affınıza sığınıyorum.

Şu an bir haber aldık, Azerbaycan'dan ülkemize doğru havalanan C-130 uçağıımız Gürcistan'da düşmüş. Bunu derin bir üzüntüyle karşılıyorruz. Gürcistan makamlarıyla koordineli bir şekilde arama kurtarma faaliyeti sürüyor. Milletimizin ve Azerbaycan'daki kardeşlerimizin yüreğini yakan bu elim kazada görev yapan askerlerimiz için devletimiz her türlü imkânı seferber etmiştir. Hayatını kaybeden kahraman Mehmetçiklere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Türk milleti olarak yüreklerimiz bir, dualarımız onlarla efendim.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Tekin Bingöl'ün, Gürcistan'da düşen C-130 kargo uçağına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Biz de Divan olarak kayıplarımız için, şehitlerimiz için başsağılığı, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Umut ediyoruz ki çok daha fazla kayıp vermeden, daha az kayıpla bu feci kazayı atlatacız.

Sayın Sarıtaş...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler.

Bugün 11 Kasım, resmî adıyla Millî Ağaçlandırma Günü. Kameralar karşısında fidanlar toprakla buluşacak, yeşil tişörtler giyilecek, sloganlar atılacak, iktidar mensupları doğaya sahip çıkıyoruz pozları verecek ama o pozların uzağında Şırmak'ın, Siirt'in dağlarında testere sesi yankılanacak. Gabar'da, Cudi'de, Besta'da, Pervari'de, Erüh'ta yıllardır süren orman kıyımında ağaçlar bir bir devriliyor, buralar maden sahalarına açılıyor, "yeşil vatan" diyenler Gabar'ın yeşilini yok ediyor. Güvenlik güçleri ve korucular eliyle yürütölen bu kıyım ne güvenlikle açıklanabilir ne de ekonomik faaliyetle. Bu, doğaya karşı açılmış sistemli bir savaşın adıdır. Eğer gerçekten ağaç dikmek istiyorsanız önce kesmeyi bırakın, eğer gerçekten doğayı korumak istiyorsanız önce Gabar'ın, Cudi'nin, Besta'nın sesine kulak verin diyorum.

BAŞKAN - Sayın Uçar...

21.- Van Milletvekili Zölküf Uçar'ın, Selahattin Demirtaş'a, Figen Yüksekdağ'a ve Kobani kumpas davası tutsaklarına ilişkin açıklaması

ZÖLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Alım kararının kesinleşmesinin üzerinden sekiz gün geçti, kararın derhâl uygulanması bir zorunluluktur ancak siz sekiz gündür karara karşı direnmeye devam ediyorsunuz. Bütün toplum tek ses, tek beklenti hâlinde Demirtaş, Yüksekdağ ve Kobani kumpas davasının bütün tutsaklarının tahliye edilmesini bekliyor. Barışın temel şartı topluma kulak vermektir, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı kesindir ve bağlayıcıdır, uygulanması için süre beklemeye, analiz yapmaya ve yeni gerekçe bulmaya gerek yoktur. Şimdi attığınız cesaret adımıını daha da güçlendirin ve hiç vakit kaybetmeden topluma şunu söyleyin: Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve Kobani kumpas davası tutsaklarının tamamı barış siyasetinin temsilcileridir, onların özgürlüğü barışın en kuvvetli köküdür. İşte, bu adım barış iradesinin sarsılmaz zırhı olacaktır.

BAŞKAN - Sayın Gündoğdu...

22.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, TARSİM'in Kırklareli'deki hatasına ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kırklareli'de yaşanan kuraklık çiftçimizi olumsuz etkilemiş, tarımsal üretimde büyük kayıplar yaşanmıştır. Afet sonrası Kırklareli'de sigorta yaptıran üreticilerimize ise bir darbe de TARSİM'den gelmiştir. TARSİM tarafından yapılan incelemelerde verim ortalama değerlerinde sapmalar tespit edilmiş, aynı bölgedeki arazilere farklı değerler belirlenmiştir. TARSİM'in yaptığı tespit ve inceleme hataları nedeniyle sigortalı üreticilerimiz ciddi hak kayıplarına uğramıştır. TARSİM Kırklareli'de en kısa sürede hatasını telafi etmelidir. Adaletli bir yöntem işleterek kuraklıktan kaynaklı verim kayıpları yeniden belirlenmelidir. Daha önceki afetlerde olduğu gibi sigortası olan olmayan, kuraklıktan etkilenen tüm ayçiçeği üreticilerimizin zararları en kısa sürede karşılanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Aydın...

23.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Ümran Öksüzoğlu dosyasına ilişkin açıklaması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Trabzon Arsinli hemşehrimiz Ümran Öksüzoğlu Van ilimizde ehliyetsiz ve hız sınırını aşan bir sürücünün çarpması sonucu 5 aylık bebeğini geride bırakarak hayatını kaybetmiştir. Bu vahim olayın ardından verilen ara karar kamu vicdanını derinden yaralamış ve aile perişan olmuştur. Sürücü hakkında tutuksuz yargılama kararı alınmıştır, savcılığın ve ailenin itirazlarının tümü reddedilmiştir. Ehliyetsiz, hızlı, ölümcül bir çarpma sonucu 5 aylık bir öksüz var fakat tutuklama yoktur. Bunun adı "adalet" midir? Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç'a sesleniyor, Ümran Öksüzoğlu dosyasında vicdanları yaralayan değil adaletin tecelli ettiği bir sonuç bekliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Saki...

24.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 25 Kasım'da sokaklarda olacaklarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - 25 Kasım yaklaşıyor, bu ülkede kadınlar iş yerlerinde yanarak ölüyor, hanelerinde katliam boyutuna varan şiddetle öldürülüyor ve 25 Kasım tüm dünyada Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü olarak kadınların, on binlerce kadının sokakta bu şiddete "Dur!" deme çağrısı. Peki, ne oluyor? Geçen yıl İstanbul'da yapılan çağrıda karşımıza, şiddete karşı yürüyen kadınların karşısına devlet şiddeti çıktı ve birçok kadın arkadaşımız gözaltına alındı. Şimdi ise 25 Kasım arifesinde 168 arkadaşımıza dava açıldığını öğreniyoruz. Devletin görevi öncelikle kadına yönelik şiddeti önlemektir, erkek şiddetini önlemektir; şiddete karşı mücadele eden kadınları yargılamak değildir. Derhâl bu davanın düşürülmesi çağrısını yapıyoruz. 25 Kasım'da tüm dünyada olduğu gibi yine biz sokaklarda olacağız ve karşımızdaki devlet şiddetini değil kadınların mücadelesini destekleyeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Aygun...

25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Ulaştırma Bakanına seslenmek istediğine ve çocuk işçilere ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Ulaştırma Bakanına sesleniyorum: Süleymanpaşa-Hayrabolu yolu ne zaman tamamlanacak? 2017 yılında başlayan yolun Süleymanpaşa bağlantısı Yağcı Mahallesi'nden sonra ne olacak? Ortaca Mahallesi-Hayrabolu arası, son kat asfalt atılmadığı için yolda çökmeler meydana geldi. Bununla ilgili bir çalışma yapılmayacak mı?

Yine, Süleymanpaşa-Muratlı-Büyükkarıştıran kavşağına kadar olan yol ne zaman tamamlanacak? Yine, Şarköy'den Malkara, Süleymanpaşa, Karıştıran mevkesine kadar yıllardan beri seçim vaadi verilen yol ne zaman tamamlanacak diyorum.

Yine, okutamadığımız çocuklar da çocuk işçi statüsünde yaşama mahkûm ediliyor. Kocaeli Dilovası'nda ölen işçilerin hepsi kadın ve kız çocuklarıydı. Bunlardan Cansu Esatoğlu 16, Nisan Taşdemir 17 yaşındaydı. Bu tesadüf değil; yoksullaşma ve sosyal güvenliğe ayrılan payın düşmesi ile çocuklarımızın eğitimden kopması iç içe. Buraya gelmeden rakamlara baktım. 14-17 yaş arasındaki kız çocuklarında okullaşma oranı sadece bir yıl içinde yüzde 91,8'den yüzde 86,5'a düştü. İşte, bu çocuklar eğitimden çıkınca iş güvencesi olmayan Dilovası'ndaki parfüm fabrikası gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - ...yerlerde çocuk işçi oldu. Bu utanç AKP'nindir.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

26.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce'nin Yığılca ilçesinin yol sorununa ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Düzce'nin Yığılca ilçesinin yol sorunu yıllardır çözülmedi. Artık vatandaşın sabrı tükendi. Yığılca halkı yollarının derhâl bitmesini istiyor. Düzce-Yığılca yolu, her seçim döneminde söz verilen ancak bitmeyen bir çile hâline geldi. Özellikle kış aylarında bu

yolu kullanmak işkenceye dönüşüyor; kar yağdığında ulaşım felç oluyor, kazalar yaşanıyor, hastalar hastaneye, öğrenciler okula gidemiyor. Bu yol, Yığılca'nın ulaşımı, ekonomisi, hatta güvenliği için büyük önem taşıyor.

Buradan yetkililere sesleniyorum: Vatandaş artık söz değil, icraat bekliyor. Yığılca yolu en hızlı şekilde tamamlanıp vatandaşın hizmetine açılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın İncesu...

27.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın Yenimahalle TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ERDEM İNCESU (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Ardahan'ın Yenimahalle TOKİ konutlarının tesliminde yaşanan sorumsuzluklardan ve ciddiyetsizlikten bahsedeceğim. Konutları apar topar hak sahiplerine teslim ettiniz ama ortada bir gerçek var, bu evlerde ne elektrik var ne doğal gaz var ne de su tesisatı. Altyapısı tamamlanmadan, yolları çamur içindeyken, kanalizasyon sistemi çalışmaz hâldeyken vatandaşlarımızı bu binalara yerleştirdiniz, Ardahan'ın kara kışı kapıya dayandığı bugünlerde insanları çaresiz bıraktınız. Altyapısı kokudan geçilmeyen, musluksuz, ışıksız evleri vatandaşa "yeni yaşam alanı" diye sunmak Ardahanlıyı aldatmaktır. Biz istiyoruz ki hemşehrilerimiz hak ettikleri gibi yaşasın, devlete olan güvenini yeniden kazansın. Bütün bu aksaklıklara bakıyoruz, bir de dönüyoruz, 500 bin konutlu yeni evim projesi yapacağınızı söylüyorsunuz. Önce aksak, eksik, yarım kalan işlerinizi bitirin, sonra bunları konuşun.

Buradan bir kez daha sesleniyorum: Mağduriyetleri giderin, Ardahan halkına sahip çıkın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dilan Kunt Ayan... Yok.

Sayın Öztürk...

28.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Bakan Vedat Işıkhani'nin yaptığı bütçe sunumuna ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Bakan Vedat Işıkhani yaptığı bütçe sunumunda ne kademeli emekliliğe ne staj ve çıraklık mağdurlarına ne de taşerona değinmedi, onun yerine SGK açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 2,2'den yüzde 0,42'ye gerilemesiyle ilgili mücadelesini anlattı. Yani Bakan Şimşek ne diyorsa onu yapıyoruz. SGK'nin bütçe içindeki payı azalırken emekli sayısı her yıl artıyor, Bakan ise bütçe açığını emekliden aldığıyla kapatmakla övünüyor, utanmadan emekli maaşının ve asgari ücretin en iyi seviyede olduğunu da ilave ediyor. Sayın Bakan, asgari ücret açlık sınırının altında, emekli maaşı açlık sınırının yarısı. Sayın Bakanı kafasını kumdan çıkarmaya, halkın içine karışmaya ve asgari ücretle yüzleşmeye davet ediyorum. Sokağa çık, sokak seni bekliyor Sayın Bakan.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

29.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Mersin'in 2/B niteliğindeki arazilerine ve 2017 yılında yapı kaydı başvurusu yapılmış hazine arazilerine ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Mersin'in Erdemli, Mut, Gülnar, Silifke ve Tarsus ilçelerinde başta olmak üzere uzun yıllardır ekip biçilen, orman vasfını yitirmiş 2/B niteliğindeki tarım arazilerinin ve 2017 yılında yapı kaydı başvurusu yapılmış hazine arazilerinin mevcut kullanıcılarına satışını veya uzun vadede kiralanmasını talep ediyoruz. Biz her zaman milletimizin yanındayız.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla efendim.

BAŞKAN - Sayın Çakırözer...

30.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Alpu Ovası'nda soğan eken çiftçilere ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Eskişehir'de, ülkemizin dört bir yanında eli nasırlı çiftçilerimiz geleceğini görmeden üretmeye devam ediyor. Soğan ekliyor, patates, mısır, pancar ekliyor, hasadını yapıyor ama sonu hep hüsrana. Geçen yıl Mısır'dan, Özbekistan'dan ithal soğan yüzünden yerli soğan depoda çürümeye terk edilmişti, bu yıl da durum farksız. Eskişehir'de Alpu Ovasında 40 bin ton soğan tarlada kaldı; depoya, pazar tezgâhına gidemeden tarlada kaldı, hasat yapıldı, çuvallandı ama müşteri yok. Çiftçi yorgun, çiftçi çaresiz, çiftçi bıkkın. Artık üreticinin, çiftçinin feryadını duyun. Bu ülke için üreten, sofralarımız için alın teri döken çiftçimizin hakkını verin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Sakik...

31.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'nın sağlık sorununa ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Size Ağrı'dan, yoklar kentinden ve yoksullar kentinden bahsedeceğim.

Ağrı, en yoksul iller arasında 1'inci sırada. Ağrı kanser oranında Türkiye'nin 1'inci sırasında ama Ağrı'da onkoloji doktoru yok, ışın tedavisi yok, yoğun bakımda doktor yok; ameliyathane ve yoğun bakım toz toprak ve buralarda hastalar ameliyat ediliyor ve hastalar yaşamını yitiriyor. Hastaneye canlı gelen ölü çıkıyor. Koca ilde hâlâ yanık ünitesi yok, yanan yandıyla kalıyor. En çok doğum yapılan il, doğum doktoru yok; çocukların en çok yoğun olduğu yer ama çocuk doktorları yok. Biz bunları yıllardır seslendiriyoruz ve seslendirmeye devam edeceğiz. Ağrı'ya haksızlık yapmayın.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

32.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü'ne ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü. Bu vesileyle, Yeşil Vatan Seferberliği'ne katılan bütün vatandaşlarımızı kutluyorum. Gıda ormanı kurmak varken çam ağacı dikmekte ısrar edildiğini görüyoruz ancak çamın ekonomik değeri oldukça düşük ve yangına karşı dayanıksızdır. Çam ağacı otuz senede ancak kereste olur oysa gıda ormanları beş yıl içinde ekonomiye katkı sağlar. Gıda ormanlarının oksijen kapasitesi daha yüksektir. Gıda ormanları erozyonu önlemede çam ormanlarına göre daha etkilidir. Gıda ormanları biyolojik çeşitliliği artırırken, çam ormanları biyoçeşitliliğe zarar verir. Tarım ve Orman Bakanlığımız çamda ısrar etmek yerine gıda ormanını yaygınlaştırmalıdır. Çam yerine zeytin dikin, badem dikin, ceviz dikin.

BAŞKAN - Sayın Tahtasız...

33.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, eski uzman çavuşların mağduriyetine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'nun 5'inci maddesi ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 92'nci maddesi gereğince kendi isteğiyle veya sağlık sebebiyle görevden ayrılan uzman çavuşlara açıktan atama yoluyla kamu kurum ve kuruluşlarına geçiş hakkı tanındı. Ancak bu açık yasal düzenlemelere rağmen yıllardır bu hak devlet eliyle uygulanmamakta ve binlerce eski uzman çavuş mağdur ediliyor. Vatanın en zorlu bölgesinde terörle mücadele ve sınır ötesi operasyonlarda canı pahasına görev yapmış bu kahramanlar görevden ayrıldıktan sonra sahipsiz bırakılıyor. Oysa eski uzman çavuşlar disiplinli, tecrübeli, eğitimli ve kamu hizmetinde hazır bireylerdir. Bu personellerin İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Eğitim, AFAD, belediyeler ve diğer kurumlarda istihdam edilmesi hem devletin kamu hizmetlerinde verimliliğini artıracak hem de uzun süredir devam eden mağduriyetler sona erecek. Yarattığınız yüz binlerce mağdur kesime bir yenisini daha eklemeyin, eski uzman çavuşlarımızın hakkını verin.

BAŞKAN - Sayın Gül...

34.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, düşen C-130 kargo uçağına, 28 Ekimde Siirt'te açılışı yapılan asfalt plenti ve konkasör tesisine ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Düşen uçakta şehit olanların mekânları cennet olsun, yaralıları Allah'tan şifa diliyorum.

Siirt'imizin geleceğine sağlam bir temel atan asfalt plenti ve konkasör tesisinin açılışını 28 Ekimde gerçekleştirdik. Bu tesis sadece bir altyapı yatırımı değil, aynı zamanda Siirt'in kalkınma yolculuğunda bir dönüm noktasıdır. 31 Mayıs 2025 yılında kırsalda başlattığımız asfalt çalışmalarında beş ay gibi kısa bir süre içinde 144 bin ton asfalt üreterek 102 kilometre köy yollarımızı bitirdik. Her 1 ton asfalt çocuklarımızın okula daha güvenli gitmesini, çiftçimizin ürününü pazara daha kolay ulaştırmasını, hastalarımızın sağlık hizmetlerine daha hızlı erişmesini sağlıyor. Bu yollar sadece beton asfalt değil; Siirt'in köylerini, beldelerini, ilçelerini birleştiren birer kalkınma hattıdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın dediği gibi; durmak yok, yola devam.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ersoy...

35.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete irtihalinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhuriyetimizin kurucusu, istiklal mücadelemizin Başkomutanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ebediyete irtihalinin yıl dönümünde rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum. Atatürk, Türk milletine yalnızca bir zafer değil, bağımsızlık bilinci, hürriyet şuuru, çağdaşlaşma ideali ve onurlu bir varoluş miras bırakmıştır. Bu miras milletimizin yolunu aydınlatan en kutlu rehberdir. Bizler de bu emaneti millî birlik, güçlü devlet, üretken toplum ve ebedi istiklal ülküsüyle koruma kararlılığındayız. Atatürk'ün gösterdiği istikamet, Türk milletinin her nesilde yeniden dirilen azminin, iradesinin ve onurunun timsalidir. Onun idealleri bu topraklarda ebediyen yaşamaya devam edecektir. Ruhü şad, mekânı cennet olsun.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

36.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ekonomik çöküşün neden olduklarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Döviz baskılamak için faizlerde dünya rekoru kırıyoruz. Merkez Bankası piyasaya sürekli döviz sürerek ülkemizdeki kötü yönetimin neden olduğu siyasal dalgalanmaların etkisini azaltmaya çalışıyor. Kamu kaynakları gününbirlik kararlarla şuursuzca heba ediliyor ama her müdahalenin bedelini daha yüksek faiz, daha fazla zam ve daha ağır vergilerle halk ödüyor. Bugün, dört kişilik bir ailenin aylık sınırı 28.400 lira, yoksulluk sınırı 92.547 lira, buna karşın asgari ücret 22 bin lira, emekli maaşı ise 16 bin lira. TÜİK'in rakamlarıyla bile enflasyonda dünyada 5'inci sıradayız. Seçim bölgem olan Kırşehir'de de ne yazık ki yüksek işsizlik ve artan yoksulluk gerek aile içi gerekse de sosyal sorunlarda artışa neden olmaktadır. Unutulmamalı ki ekonomik çöküş sadece cüzdanı değil, toplumsal dokuyu da eritiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

37.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Yıldırım Belediyesinin kadın zabıta memuru alımına ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bursa ili Yıldırım ilçesinde Yıldırım Belediyesi kadın zabıta memuru alımı için KPSS puan sıralamasıyla 5 kişi alacaktı ve KPSS puanına göre ilk 5'e girenden hiç girebilen oldu mu? Olmadı. Bir kişi bile olmadı. 12'nci sıradaki, 11'inci sıradaki KPSS puanlarının haricinde mülakat puanıyla öne geçti, hâlbuki bütün fiziki şartları da tuttuğu hâlde, aralarında 12 puandan fazla KPSS puanı olduğu hâlde; yine bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. Ayıptır, günahtır, haramdır!

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Aşila...

38.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş'un PKK'yla ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş'un MGK kararıyla PKK'nın silahlı terör örgütleri listesinden çıkarılmasına ilişkin açıklaması hukuka da akla da vicdana da bilime ve tarihe de aykırı bir açıklama olarak not edilmiştir. 40 binden fazla insanımızın katili PKK'yı kırk yıl boyunca uluslararası terör örgütleri listesine aldirmek için çaba gösteren Türkiye'den bunu beklemek... Ne diyeceğimizi bilemiyoruz. "Akıl tutulması" dedikleri bu olsa gerek. Bu mesele "Dün dün de kaldı cancağızım." diyebileceğimiz bir mesele değildir, bunu bilesiniz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Torun...

39.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu-Giresun Havalimanı'na ilişkin açıklaması

SEYİT TORUN (Ordu) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ordu-Giresun Havaalanı, milletvekili olduğum Ordu için hayati bir öneme sahip bir havalimanıdır ancak bugün bu havalimanında ciddi bir uçuş adaletsizliği yaşanmaktadır. Örneğin, Rize-Ankara Hattı'nda haftada 14, Trabzon-Ankara Hattı'nda 22 sefer yapılırken Ordu-Ankara Hattı'nda sadece 9 uçuş kalmıştır. Benzer adaletsizlik yurt dışı seferlerinde de söz konusudur. Aynı nüfusa ve demografik özelliklere sahip şehirler arasında böylesine uçurum olması izah edilemez. Öte yandan, var olan seferler de sık sık iptal ediliyor. Saatler dengesiz bir şekilde değiştiriliyor, vatandaş plan yapamıyor, turizm sektörü zarar görüyor, iş insanları zaman kaybediyor. Buradan Ulaştırma Bakanlığına sesleniyorum: Ordu-Giresun Havalimanı kaderine terk edilemez, uçuş sayıları artırılmalı, sefer saatleri düzenlenmeli ve vatandaşlarımızın mağduriyetlerine derhâl son verilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

40.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, tarikat sevici uygulamalarıyla sık sık gündeme gelen Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin yine okulları tatil ederek Atatürk'ü Anma Günü'nü gölgelemeye çalıştı ama halkımız cevabını verdi. Atatürk'ün fikirleriyle aydınlanan, çağdaş, laik ve özgür bir Türkiye'nin çocukları ve velileri olarak şehrimin tüm okullarında 10 Kasım sabahı saat dokuzu beş geçte hayatı durdurduk ve kalbimizi onun fikirlerine açarak saygı, özlem ve minnetle andık. Millî Eğitim Bakanlığına buradan çağrı yapıyorum: Ara tatil tarihleri yeniden düzenlenmeli, cumhuriyet karşıtlığına hizmet eden tüm uygulamalardan vazgeçilmelidir. Bizler cumhuriyetin fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller istediğini biliyoruz. Atatürk'ün mirasını korumak için buradayız ve daima burada olacağız.

Sonsuza kadar emanetinin bekçileriyiz Ata'm.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

41.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Kozan'daki çiftçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Geçen hafta Adana'nın Kozan ilçesinde farklı ziyaretlerde bulundum, İlçe Başkanımız Erkan Karaoğlu ve teşkilatını ziyaret ettim. Tabii, orada dile getirilen sıkıntılar; Kozan ilçemizin sahipsiz ve kimsesiz, öncelikli teşvik, kalkınma açısından bir türlü ileriye gidememesini ve bu derterini dinledik. Tabii, bunların dışında Adanalı çiftçiler gibi Kozanlı çiftçiler de mağdur. Neden mağdur? 142 bin ton Trabzon hurması üretilmekte Türkiye'de, bunun yaklaşık 40 bin tonu Kozan'da üretilmekte ama gelin görün ki Trabzon hurması şu anda ithal edilerek Kozan'daki çiftçilerimiz mağdur edilmekte. Narenciyeden zaten çiftçi kazanç sağlayamıyor, narenciye para etmiyor; bir de bunun böyle olması çiftçileri daha kötü duruma sokmuştur.

BAŞKAN - Sayın Tanrıkulu...

42.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kulp-Muş kara yolunda inşaatı devam eden köprüde iskelenin çökmesine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Diyarbakır'da, Kulp-Muş kara yolunda inşaatı devam eden çevre yolu üzerindeki köprü iskelesinin çökmesi nedeniyle 5 işçi enkaz altında kalmıştı, maalesef 3 işçi yaşamını yitirmiş. Yaşamını yitiren işçi kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum; 2 işçi de ağır yaralı, onlara da acil şifalar diliyorum. Emekçilerin canına mal olan bu felaketin üzerinin kapanmaması, soruşturmanın adil yapılması noktasında her alanda çaba içerisinde olacağımı da buradan belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Barut...

43.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkede yaşananların sorumlusuna ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, Ulu Önder'imiz Atatürk'ün çok önemli vurgularını hatırlatmak istiyorum: Birincisi "Adalet mülkün temelidir." İkincisi, bu duvarlarda yazıldığı gibi "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir."

Siyasallaşan yargı eliyle halk iradesine darbe vurup demokrasimizi hedef alanlar, haksız ve hukuksuzluklarla herkese korku iklimi dayatanlar yüzünden sorunlar büyüyor. Kendileri sefa sürerken halkımız ise açlık, yoksulluk ve sefalet dayatmasıyla karşı karşıya. Bugünlerde futbolda bahis skandalı konuşuluyor. Ulu Önder'imiz Atatürk'ün "Ben sporcunun zeki, çevik ve ahlaklısını severim." sözünü ilke edinen bizler diyoruz ki: Yaşanan tüm bu rezaletin sorumlusu AKP iktidarındır. Bunlar sonuçtur; adaletten demokrasiye, ekonomiden spora her alanda yaşanan vahim karanlığın sebebi ortadan kaldırılmadan sonuç değişmez. AKP gidecek her şey düzelecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grup Başkanı Sayın Bülent Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun.

44.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Millî Savunma Bakanlığının düşen C-130 kargo uçağıyla ilgili açıklamasına, 10 Kasım Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 87'nci seneidevriyesine, Anayasa Mahkemesinin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararlara uymanın bir mecburiyet olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gürcistan'da C-130 kargo uçağımızın düştüğüne dair Millî Savunma Bakanlığımız bir açıklama yaptı, arama kurtarma faaliyetlerinin devam ettiğini ifade ettiler. Şehit haberlerini almamayı umut ederek arama ve kurtarma faaliyetlerinin bir an önce sonuçlanmasını temenni ediyorum.

Yine, dün 10 Kasım, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 87'nci seneidevriyesi. Bu vesileyle de Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü tekrar saygı ve rahmetle anıyorum.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu kararların maalesef zaman zaman uygulanmadığına dair hususlarla karşı karşıya kalıyoruz. Bu Parlamentonun bir üyesi olan Can Atalay'ın Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu bir hak ihlali kararına rağmen hukuksuz bir şekilde, Anayasa'ya aykırı bir şekilde tahliye edilmediğini, hatta Anayasa'ya aykırı bir şekilde milletvekilliğinin düşürüldüğünü hep beraber biliyor ve idrak ediyoruz ama maalesef Anayasa Mahkemesinin verilen kararlarına uymamaya dair Yargıtay 3. Ceza Dairesinin eylemli tutumu, daha sonra, Yargıtaya bir suç duyurusundan sonra... Yargıtayın yeni Başkanının iki hafta önce Diyarbakır'da Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru hakkıyla ilgili bölge toplantısında sarf ettiği sözler aslında Anayasa Mahkemesi kararlarına uymaya dair bizlerde bir umut meydana getirmişti. Çünkü Yargıtay Başkanı açıkça "Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuruyla ilgili verdiği hak ihlali kararlarını gidermek bütün kamu kurumlarının vazifesi olduğu gibi bizim ve mahkemelerin de görevi ve vazifesidir." demişti ama Tayfun Kahraman'la ilgili Anayasa Mahkemesinin verdiği hak ihlali kararı İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinde Anayasa Mahkemesinin yetkisini aştığı iddia edilerek, yorumlanarak uymama şeklinde bir yaptırımla karşı karşıya kaldı. Bir kere, İstanbul 13. Ağır Ceza'nın yani ilk derece mahkemesinin Yargıtayın yapmış olduğu yorumun, Yargıtayın vermiş olduğu kararın üstüne bir karar inşa edemeyeceğini hukuk tahsili yapan herkesin asgari düzeyde bilmesi lazım, hele hele karar metninde geçen "süper temyiz mahkemesi" ibaresi olsa olsa hukuki bir cehaletten öteye geçemez çünkü Anayasa Mahkemesi kararı bireysel başvurularda mahkemenin verdiği kararın hukuka uygun olup olmadığına bakmıyor; verilen kararın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin herhangi bir maddesini ihlal edip etmediğine bakıyor. Dolayısıyla, Avrupa İnsan Hakları

Sözleşmesi'nin herhangi bir maddesini ihlal eden ve kamu gücünü kullanan ister tapu müdürlüğü ister Emniyet müdürlüğü ister bakanlık ya da başka bir idari makam gibi herhangi bir mahkeme ya da Yargıtay da kamu gücünü kullanarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde teminat altına alınan bir hakkı ihlal ediyorsa Anayasa Mahkemesi burada bir temyiz mahkemesi incelemesiyle değil, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde garanti altına alınan bir hakkı ihlal ettiği için bireysel başvuruda ihlal kararı veriyor. Dolayısıyla, buna "süper temyiz mahkemesi" gibi bir yakıştırma yapmak hukuk cehaletiyle bile açıklanamayacak aktivist bir eylemdir. Hâkimler ve Savcılar Kurulu Anayasa'nın bu açık hükmünü tanımayan, yorumu bırakın, Anayasa Mahkemesinin yetkisini tanımayarak Anayasa'yı ihlal eden bu mahkeme üyeleri hakkında bir an önce, derhâl gerekli soruşturmayı başlatmalıdır; aksi takdirde, daha iki hafta önce hem Anayasa Mahkemesi Başkanının hem de Yargıtay Başkanının üstüne basa basa "Bireysel başvuruyla ilgili bir ihlal kararına hepimiz uymalıyız." sözünü havada bırakan bir eylem olmuş olur.

Ben bu hususta özellikle Anayasa'ya bireysel başvuru hakkını getirerek bir devrim yapan Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşlardan da seslerini yükseltmelerini bekliyorum çünkü sizin getirdiğiniz ve bir devrim olarak herkese ifade ettiğiniz bireysel başvuru hakkı herhangi bir mahkeme tarafından uyulmayarak etkisiz hâle getirilmeye çalışılıyor. Bu devriminize sahip çıkmak istiyorsanız "Aman, konjonktür..." diye bakmadan bu husustaki tavrınızı net bir şekilde ortaya koymuş olmanız lazım.

Bir diğer devriminiz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu ihlal kararlarının iç hukukta, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda yeniden yargılama yolunun açılması ve bu kararlara uyma mecburiyetini getiren düzenlemenizdi; 2003 yılında getirdiniz bu düzenlemeyi. O dönem başta Ahmet Türk, Leyla Zana, Hatip Dicle ve Orhan Doğan olmak üzere cezaevinde bulunan HADEP'li milletvekilleriyle ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - ...verdiği bir hak ihlali kararı vardı ama bu karara uymayan Yargıtay vardı. Sizler, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda bir düzenleme yaptınız, dediniz ki: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir hak ihlali kararı verirse bizim ilk derece mahkemeleri buna uymalı ve bunu yeniden yargılama sebebi yapmalı." Bu devrimi de siz yaptınız ey değerli AK PARTİ'liler ama bugün getirdiğiniz devrime uymayan mahkemeler var ve siz de kısık sesle "Türkiye, bir hukuk devletidir." bile diyemiyorsunuz "Türkiye bir yargı devletidir." demeyi tercih ediyorsunuz. Dolayısıyla, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu kararlara uymak devlet olmanın bir gereğidir, millî yargının da bir gereğidir. İçinizden bir kısım kişilerin yeni kavramlar üreterek "Millî yargı uluslararası yargıya uymak zorunda değildir." gibi ifadelerine ya da uluslararası yargıyı bir istisna gibi gören ifadelerine aldanmayın çünkü ulusal yargı eğer uluslararası yargının yetkisini kabul etmişse uluslararası yargı da ulusal yargının bir parçasıdır. Bizim altına attığımız her sözleşme Türkiye Cumhuriyeti'nin namusudur, dolayısıyla bizim imzamıza aykırı her hareketin peşine düşmemiz ve o hareketi ortadan kaldırmamız lazım.

Türkiye Cumhuriyeti olarak bizler vatandaşlarımıza bir taahhütte bulunuyoruz, "Ey, değerli vatandaşlarımız, ben Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargılama yetkisini kabul ediyorum. Herhangi birinin hakkını kamu gücü ihlal ederse, buyurun, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine müracaat edebilirsiniz, ben de devlet olarak o kararı tanıyorum, o karar benim namusumdur." diye vatandaşlarımıza taahhütte bulunuyoruz, ondan sonra vatandaşlarımız müracaat ediyor. Ne diyor Sevgili Adalet Bakanımız? "Yüzde 90 uyma oranımız var." Yani 91'inci sırada gelene kusura bakma, kontenjan doldu mu diyeceğiz ya da ilk 90 kişi için uyuyoruz ama sonraki 10 kişi kusura bakmasın mı diyeceğiz? Her dava, her ateş düştüğü yeri yakar, dolayısıyla sizin ihlal ettiğiniz her karar kararttığınız bir dünya demektir.

Bu manada sizin hem Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruyla ilgili getirmiş olduğunuz devrime sahip çıkmanız gerektiği gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmasıyla ilgili hususlarda da bu Parlamentodaki her parti kadar hatta daha fazla bu düzenlemeyi yapan Adalet ve Kalkınma Partisinin sahip çıkması lazım yoksa Kamu Güvenliği Müsteşarlığının sayfasında "Sessiz Devrim" diye yayınladığınız kitabı sessizce devreden kaldırdınız da milletin haberi mi yok? O zaman bu sessiz devrimlere sahip çıkıyorsanız artık sessizce ve utangaç bir şekilde bu kararların uygulanmamasını geçiştiremezsiniz, cesaretle ortaya koymuş olduğunuz bu devrimlere sahip çıkmak durumundasınız yoksa "konjonktürel demokrat" olarak ifadelendirilmekten asla kurtulamayacağınızı buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla hem Anayasa Mahkemesinin hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına uymanın bir mecburiyet olduğunu Türkiye Büyük Millet Meclisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen, tamamlayalım.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dolayısıyla hem Anayasa Mahkemesine hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uymak hukuk devletinin bir gereğidir.

Ha, eğer şunu diyorsanız "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği bir kısım siyasi kararlar olabilir." o zaman, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi böyle kararlar veriyorsa çıkın o sözleşmeden, boşu boşuna kendi vatandaşlarımıza da taahhütte bulunmayalım.

Bugün iç hukukumuzun bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına siyasi karar diye uymazsanız yarın bir gün Türkiye'deki herhangi bir mahkemenin verdiği karara da siyasi karar diye uymayabilirsiniz. Gezi davasından tahliye kararı olur, "Siyasi bir karar." der, uymazsınız, başka konuda tahliye kararı olur, "Siyasi karar." der, uymazsınız. Bu konuda Adalet ve Kalkınma Partisi ya devrimlerine sahip çıkmalı ya da işte "Köprüyü geçene kadar, ihtiyacımız olduğu kadar demoklattık, bugün güçlü ve muktediriz, demokrat olmamıza gerek yok." diyorlarsa da bunu da açıkça, milletimize bir şekilde itiraf etmeliler diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Söz sırası, İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Turhan Çömez'e ait.

Sayın Çömez, buyurun.

45.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Gürcistan'da düşen C-130 kargo uçağına; 10 Kasım, 10 Kasım'da yaşananlara, Şefika Gülöksüz'ün anlattıklarına, Genel Başkanları Müsavat Dervişoğlu'nun verdiği talimata, Atatürk'ün İngiliz Başbakanına yazdığı mektuba; yaşanmış olan yangın felaketine, bugün CHP'nin, DEM PARTİ'nin ve kendilerinin vermiş oldukları grup önerilerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelmek üzere havalanan C-130 kargo uçağıımız ne yazık ki aldığımız haberlere göre Gürcistan'da düştü. İnşallah can kaybı yoktur diyoruz, arama kurtarma çalışmaları bir an önce neticelenir diyoruz ve bütün Türkiye'ye şimdilik geçmiş olsun diyoruz.

Dün 10 Kasımdı. Atatürk hepimizin ortak değeri; sağcının solcunun, Alevi'nin Sünni'nin, Kürt'ün Türkmen'in, Laz'ın Çerkez'in, doğulunun batılının, kuzeylinin güneylinin, hepimizin Atatürk ortak bir değeri ve bu ortak değere sahip olan vatandaşlarımız, her görüşten, her anlayıştan, her etnik kökenden vatandaşlarımız dün Ata'sına koştu ve tarihin en büyük kalabalıklarını Anıtkabir'de gerçekleştirdi. Keşke Millî Eğitim Bakanlığı bu haftayı tatil ilan etmeseydi de çocuklarımız kurtuluş yıllarına dair hocalarından, öğretmenlerinden dersler dinleseydi, o millî ruhu yüreklerinde hissedebilselerdi ve yine, bazı okullarda Andımız'ı okumak isteyen öğrencilerimiz arbedeyle derdest edilmeselerdi de gönüllerindekini açıkça paylaşabilselerdi.

Yine, okulların önünde arbedeler oldu, hakikaten düne yakışmayan görüntülerdi, onlar da bizim yüreğimizde bir acıdır fakat en fazla üzüldüğüm konu, maalesef, 10 Kasım sabahı TRT'de gösterilen filmler veya eğlence programları. O eski TRT var ya, eski yıllarda olan, eski Türkiye'de olan TRT, işte, böyle tarihî belgeseller yayınlıyordu ama artık onlar yok, onun yerine cümbüşler var, danslar var, eğlenceler var. Eğlenilmesin demiyorum, tabii ki eğlenilsin ama o eğlenme hakkını hukukunu ve o fırsatı bize başışlayan ya da bu millete hediye eden, veren hem Atatürk'ü hem cumhuriyeti keşke anmış olsalardı.

Şefika Gülöksüz Eskişehir'de olan bir olayı anlatıyor, Kuvayımiliye askerlerinin Eskişehir'e geldiği gün nelerin olduğunu anlatıyor, diyor ki Şefika büyüğümüz: "Kuvayımiliye askerleri gelinceye kadar Eskişehir'de bir buçuk yıl ezan okunmamıştı. Biz ezanları duymaya başlayınca sokağa çıktık, bir de gördük ki Kuvayımiliye askerleri Eskişehir'e gelmiş." Aslında bu ülkenin kurtuluşunun temellerinde nelerin olduğunu vurguluyordu TRT'nin arşivindeki bu videoda. Keşke TRT yıllar önceki gibi bir TRT olsaydı, bizden 12,5 buçuk milyar dolar vergi toplamış, birçok gelirler elde etmiş TRT asli hüviyetine dönebilmiş olsaydı. Tabiatıyla bunu da buradan hatırlatmak istiyorum.

Dün Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun iradesiyle ve talimatıyla parti teşkilatlarımızda ama sadece teşkilatlarımızda değil bütün Türkiye'de, bütün vilayetlerimizde mevlitler okutuldu; hepimiz oralardaydık. Dün biz de Genel Başkanımızla beraber Hacı Bayram Veli Camisi'ndeydik; oradaki muhabbeti gördük, milletimizle kucaklaştık, cemaatimizle kucaklaştık. Bu itibarla bunun da bir kez daha altını çizmek, bu hassasiyeti vurgulamak istiyorum.

Son bir şeyi daha tarihe not düşmek için paylaşmak istiyorum. Geçtiğimiz günlerde New York Times'ta yayınlanmış bir mektup buldum, 6 Ocak 1921'de yayınlanmış bir mektup. Bu mektubu New York Times paylaşıyor ama aslında bu mektubu yazan Atatürk. Atatürk zamanın İngiliz Başbakanıyla dalga geçerek, ona gülümseyerek bir mektup göndermiş; diyor ki Atatürk, İngiliz Başbakanına: "Ey, Lloyd George, benim ülkemdeki terör örgütlerine, Hınçak ve Taşnak terör örgütlerine silah yardımı yapmışsın, 40 bin silah göndermişsin bölücü terör örgütlerine. Türk askerleri, Kuvayımiliye o silahların hepsini aldı, şu anda o silahlar Türk milliyetçilerinin elinde." Bugün silah bırakma seremonisi yapanlara ders niteliğinde Atatürk'ün bu mektubunu düne atf yaparak paylaşmak istiyorum.

Aslında bugün asıl önemli konu yaşanmış olan bir yangın felaketi. Bu yangın felaketi bir felaketin ötesinde bir dramdır, bir acıdır ve yıllardır "Türkiye Yüzyılı" dediğiniz, bana göre "AKP yüzyılı" olan sistemin, rejimin ne hâle geldiğinin bir göstergesidir. Şimdi bunu tek tek, madde madde anlatacağım yani yangında meydana gelen tablonun bütün ayrıntılarını sizlerle paylaşacağım ki bu ülke nasıl yönetiliyor, bu ülkenin kurumları nasıl tarumar edilmiş, ne hâle gelmiş, tek tek paylaşacağım.

2021 yılı, bundan dört sene önce, Kolombiya'nın Bogota kentinden bir uyuşturucu kargosu yükleniyor; bu, önce Panama'ya, ardından Amerika Cincinnati'ye, ardından da Almanya Leipzig'e geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Alman yetkililer bunun içerisinde demir tozuna karıştırılmış bir uyuşturucu olduğunu tespit ediyorlar ve bunu Türk yetkililere bildiriyorlar; uyuşturucuyu alıp Türkiye'ye geliyorlar ve bir operasyon yapılıyor, operasyonda önemli bir şahsın firması tespit ediliyor. Bu şahıs kim? Ben size şimdi göstereceğim, bu şahsın bu yangınla ne alakası var, onu da paylaşacağım. Ve bu uyuşturucu bu şekilde yakalanmış. Bu şahıs Ali Osman Akat, zamanın İçişleri Bakanıyla boy boy resimleri olan Ali Osman Akat.

Peki, Ali Osman Akat kim? Ali Osman Akat, bir firmanın sahibi, bu firma aynı zamanda kozmetik ürünleri üretiyor ve pazarlıyor fakat asıl önemli olan şu: Bu firmanın bir başka özelliği daha var, bu firma L'actone firması ve Avrupa'ya çok önemli kimyasallar, dezenfektanlar ihraç etmişler fakat Avrupa'nın raporlarına bakıyoruz, bu dezenfektanlar zehirli. Avrupa tam 140 bin litre zehirli dezenfektanı Türkiye'ye geri gönderiyor "Bunlar zehirlidir." diyor ve bu zehirli dezenfektanlar daha sonra ortadan kayboluyor. Bakıyoruz, aynı firmanın ürünleri Meclise satışa çıkıyor. Tabii, bu adam bu gücü nereden alıyor, bunun mutlaka soruşturulması lazım.

Uyuşturucu yakalanan bu adam, İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu'nun İçişleri Bakanı olduğu dönemde uyuşturucu yakalanan ve yüz yetmiş yıl hapisle yargılanan bu adam kaç yıl kaldı içeride biliyor musunuz? Sadece dört ay, dört ay sonra dışarıya çıktı. Peki, bu adamın başka ne özelliği var? Bu uyuşturucunun girdiği dönemde adamın firmasının sermayesi inanılmaz patlamış, yüzlerce kat artmış fakat çok ilginç bir nokta daha var, o da şu: Bu firmanın bir çalışanı daha var, adı İsmail Onursal.

Peki, kimdir İsmail Onursal? İşte, bu yangının olduğu, patlamanın olduğu firmanın sahibi. Peki, bu patlamanın olduğu firmanın sahibi ile bu şahsın nasıl bir ilişkisi var? Bu şahsın yeğenidir kendisi ve bu şahsın firmasında on dokuz yıl çalışmıştır.

Şimdi, bunlar nerede? Bunlar yakalandılar, bu da yakalandı. Nasıl yakalandı biliyor musunuz? Yangında sorumluluğu olan bu şahıs gitti bunun fabrikasında saklandı ve bu da kendisini para dolu çuvalarla kaçırırken bir nakliye aracının üzerinde polisimiz tarafından yakalandı.

Şimdi, kirli ilişkileri anlatmaya devam edeceğim. Ravive Kozmetik; bakın, bu kozmetik firması aslında tam da İŞKUR'un yanında yapılmış bir binada. Şimdi, çok ilginç, bu kozmetik binasına bakıyorsunuz, bununla ilgili CİMER'e çok ciddi şikâyetler yapılmış; şikâyeti yapan kişi bütün ayrıntıları tek tek yazmış ve diyor ki: "Ey devletimiz, ne olursunuz gereğini yapın, bu işin üstüne gidin." Tek tek bütün ayrıntıları yazmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Başkanım, bitireceğim, lütfen... Önemli, ne olursunuz bağışlayın, daha sonra uzun konuşmayacağım, önemli bir konu çünkü.

Bakın, İŞKUR'un yanı başında bu bina; ruhsatı yok, bununla ilgili herhangi bir belediyeden alınmış resmî bir belge yok, bir izin yok. Aslında burada nasıl bir bina var diye araştırdım; ne çıktı biliyor musunuz? Tapu kayıt belgesinde burada bina bile görünmüyor, arsa. Allah aşkına, şu devletin çürümüşlüğüne bakar mısınız, şu devletin geldiği hâle bakar mısınız ve oradaki insanlar, Anadolu insanları, üç kuruşa, beş kuruşa sigortasız çalışan Anadolu insanları, bizim evlatlarımız. Bizim çocuklarımız orada yanarak can verdiler, yanarak can verdiler. 3 çocuğu var ve maalesef yanarak can verdi. Pırıl pırıl yavrularımız, çocuk bunlar, daha çocuk, bırakın sigortasını, çocuk 15 yaşında yanarak can verdi. CİMER'e yapılan şikâyet... Aslında vatandaş devletin yerini almış, biliyor musunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - İstirham ediyorum.

BAŞKAN - Son kez açıyorum, son kez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Her şeyi tek tek söylemiş: "Bunların izni yok." diyor. "Bunlar ruhsatsız." diyor. "Sigortasız işçi çalıştırıyor." diyor. "Çocuk işçileri var." diyor. "İş güvenliği yok." diyor. Tek tek yazmış CİMER'e. CİMER ne diyor, biliyor musunuz? "O çocuk işçilerin isimlerini verin." diyor. "Bize yaşlarını verin." diyor. "Hangi tedbirler alınmamış, onları da yazın." diyor. Şu CİMER'in düştüğü hâle bakın, şu devletin düştüğü hâle bakın! Maalesef, korkunç bir katliamda, korkunç bir yangında insanlarımız hayata veda etti.

Şimdi, bir başka konu daha. Oturdum 2024 yılının Sayıştay raporunu inceledim. Bakın arkadaşlar, ülkenin düştüğü hâle bakın, Sayıştay raporunda tek tek yazılmış, ilgi duyan girsin internete bulsun, Sayıştayın sayfasından bulsun Sayıştay raporunu. Diyor ki Sayıştay raporu: "Kocaeli'nin Büyükşehir Belediye Başkanlığının yetkisinde olan işletmelerden tam 760 tanesinin -tek tek yazmış- çalışma ruhsatı yok, iş yeri açma ruhsatı yok ve yasa dışı faaliyet gösteriyor."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir cümle, bitiriyorum. İstirham edeceğim, uzatmayacağım. Özür diliyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Devletin ayakta kalabilmiş kurumlarından bir tanesi rapor yazmış, Allah aşkına, "Kocaeli'de 760 tane ruhsatsız, iş yeri açma izni olmayan işletme var." diyor, rapor yazmış. Niye gidip denetlenmez? Daha çok vahim olaylar var. İŞKUR'un başındaki kişi, bir AK PARTİ'li milletvekilinin akrabası. Neresinden tutayım ben bunun Allah aşkına? Kokuşmuş, çürümüş bir düzenden bahsediyoruz.

Bugün, 3 siyasi parti, DEM PARTİ, CHP ve biz çok önemli bir önerge verdik; hakikaten, bu kepezeliğin, bu çürümüşlüğü, bu kokuşmuşluğun bundan sonra da can almaması için, bu milletin muhafaza edilebilmesi için, devlet kurumlarının ayağa kalkabilmesi için, gelin, bu önergeye "evet" deyin, hep beraber, tek tek burada yaşananları araştıralım ve ondan sonra bir daha olmaması için önlem alalım diyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun lütfen.

46.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Gürcistan hava sahasında düşen Türk Silahlı Kuvvetlerine ait kargo uçağına, ilk Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının seneidevriyesine, 8 Kasım Azerbaycan Zafer Günü'ne ve Osman Yüksel Serdengeçti'nin vefatının 42'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, muhterem milletvekili arkadaşlarım; biraz önce öğrendik, Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelmek üzere havalanan Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bir kargo uçağının Gürcistan hava sahasında düştüğünü üzülerken öğrenmiş bulunuyoruz. Bu arama ve kurtarma faaliyetlerinin devam ettiğini de öğrendik. Öncelikle geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz ve temenni ediyoruz ki inşallah bir can kaybı yaşanmaz.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, istiklal mücadelemizin lideri, ilk Cumhurbaşkanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü vefatının seneidevriyesinde hürmet, rahmet ve minnetle andık, anıyoruz. 10 Kasım 1938'de kaybettiğimiz Büyük Önder, sadece bir devlet adamı değil, aynı zamanda Türk tarihinin parlak bir yıldızı ve ufku, bağımsızlığımızın mimarıdır. Elli yedi yıllık ömrüne sığdırdığı büyük atılımlarla, ilke ve ülkeleriyle silinmez izler bıraktı, milletimizin hür ve bağımsız yaşama iradesini bayraklaştırdı. O, "imkânsız" denilen bir zamanda ve şartlarda millete güvenmiş, küllerinden doğan bir devlete istikamet vermiş bir devlet adamıydı. Şüphesiz ki Atatürk'ün en büyük başarılarından biri, parçalanmış, yorgun bir milleti Türkiye Cumhuriyeti çatısı altında birleştirmesidir. "Bağımsızlık benim karakterimdir." derken sadece kişisel bir duruş sergilemiyordu, o, tüm bir milletin karakterini

yansıtıyordu. Kurtuluş Savaşı'nın ilk günlerinden itibaren "Ya istiklal ya ölüm!" parolasıyla ortaya koyduğu bu karakter bugün hâlâ Türkiye Cumhuriyeti'nin temel taşlarından birini oluşturmaktadır.

10 Kasım günleri birer yas ve dövmüne günü olmadığı gibi Atatürk'ün mirası da hatıra değil bir hareket çağrısıdır. Cumhuriyeti yaşatmak, birliğimizi tahkim etmek, demokrasimizi geliştirmek her neslin ve hepimizin omuzlarındadır. Cumhuriyet, bizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller istemektedir. Devletimiz payidar, milletimiz bahtiyar olacaktır. Birliğimiz bozulmayacak, bağımsızlığımızdan ödün verilmeyecektir. Ülkemizi muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkarmak ve ülkemizi bir yeryüzü cenneti hâline getirmek millî ülkümüzdür. Bu düşüncelerle ebediyete irtihalinin 87'nci yıl dönümünde Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Millî Mücadele kahramanlarımızla birlikte aziz şehitlerimizi saygı ve şükranla anıyor, Allah'tan rahmet diliyoruz.

Sayın Başkan, 8 Kasım'da iki devlet bir millet can kardeşimiz Azerbaycan'ın Zafer Günü'nü coşku ve gururla kutladık. Yaklaşık otuz yıl süren işgalin ardından Karabağ özgürlüğe kavuşmuştur. Bugün Karabağ'da Azerbaycan bayrağı dalgalanıyor; Şuşa'da, Hankendi'de, Laçın'de ezan sesleri yükseliyor. Bu zafer geleceğe daha umutla bakmamızı sağlayan, Türk dünyasının birliğini ve beraberliğini pekiştiren kutlu bir zaferdir. Bu vesileyle, Karabağ zaferinde şehit düşen kardeşlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize sağlık ve afiyetler diliyorum. Kardeş Azerbaycan halkını, Sayın Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'i ve kahraman Azerbaycan ordusunu bir kez daha tebrik ediyoruz.

Sayın Başkan, Türk milliyetçiliğinin önde gelen düşünürlerinden Osman Yüksel Serdengeçti'yi vefatının 42'nci yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyoruz. O, kalemi kılıç gibi kullanan, inancı, ahlakı ve fikriyatını bir vicdan nöbeti olarak savunan mümtaz bir fikir ve dava insanıydı. Mahkeme salonlarında, gazetelerin sayfalarında, meydanlarda hakikati eğip bükmeden, bedelini ödeyerek konuştu. Serdengeçti, milletin sesini siyasete taşıyan, istiklal ve istikbal davamızın fikrî omurgasını diri tutan bir mücadele insanıydı. O, hayatı boyunca davası uğruna, tıpkı soyadı gibi serden geçmeyi göze almış, 3 Mayıs Turancılık davasında pek çok milliyetçi gibi tabutluklarda çile doldurmuş, büyük dava adamı olarak yaşamış ve öyle vefat etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Ağıtlar, İmparatorluğa Mersiye, Bir Kahraman Bekliyoruz şiirleriyle Türk tarihinin şanlı günlerini anlatan, hayatı boyunca bu toprakların ve milletimizin vicdanı ve sesi olan Serdengeçti'yi bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun lütfen.

47.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Gürcistan-Azerbaycan sınırında düşen C-130 askerî kargo uçağına, İshak Tepe'ye, 8 Kasım'da Kocaeli Dilovası'nda gerçekleşen patlamaya, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde yapımı süren viyadüğün kurulu iskelesinin çökmesine ve Anayasa Mahkemesinin Resmî Gazete'de dün yayımlanan kararına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu ve halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Evet, Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelmekte olan C-130 askerî kargo uçağının Gürcistan-Azerbaycan sınırında düştüğü bilgisi kamuoyuna yansıdı. Umuyor ve diliyoruz ki hızlı bir şekilde uçağa ulaşılır ve uçakta bulunan bütün personel de sağ salım kurtulur. Bu temennimizi ifade etmek istiyor ve herkese de geçmiş olsun dileklerini partimiz, grubumuz adına da iletiyoruz.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkımızın hak ve adalet mücadelesine ömrünü adanmış bir cumartesi insanı İshak Tepe'yi burada anarak başlamak istiyorum. İshak Tepe, sadece Kürt siyasetinin değil aynı zamanda adalet arayışının da simge isimlerinden birisiydi, otuz iki yıl boyunca, faili meçhul cinayette yitirdiği oğlu Ferhat Tepe için durmaksızın mücadele etti ve Türkiye'deki aslında hukuk ihlallerini uluslararası arenaya taşıyarak da bir şekilde adaletin tecelli etmesi için elinden gelen her şeyi yaptı. Onun mücadelesi, bilgeliği ve kararlılığı gerçekten hepimize örnektir, bunu söylemek gerekiyor. Aynı zamanda siyasette, kültürel çalışmalarda ve toplumsal hak mücadelesinde de iz bırakan İshak Tepe, demokrasi, eşitlik ve insan hakları değerini savunan önemli bir isimdi. Ben, bu vesileyle bir kez daha kendisine Allah'tan rahmet, bütün yakınlarına başsağlığı dileklerimi iletmek istiyorum.

Yine, Sayın Başkan, birçok grup söyledi, Kocaeli'nin Dilovası'nda 8 Kasım günü bir patlama gerçekleşti bir parfüm dolum merkezinde. 6 kadın emekçi, bunların 3'ü çocuk yaşıydılar. İsimlerini burada saymak istiyorum bu işçilerin birer sayı olmadığını, birer istatistik olmadığını hatırlatmak bağlamında da. 16 yaşındaki Cansu Esatoğlu, 17 yaşındaki Nisa Taşdemir, 17 yaşındaki Tuğba Taşdemir, 55 yaşındaki Şengül Yılmaz, 65 yaşındaki Hanım Gülek ve Esma Dikan. Evet, bütün bunlar, aslında bir parça olsun evlerinde yaşamlarını sağlamak için işe giden ama ne yazık ki bir iş cinayetinde yaşamını yitiren insanlarımızın, kadınların isimleri.

Şimdi burada buna bir iş kazası diyebilir miyiz? Tabii ki hayır. Aslında bu bir iş cinayeti ve bu ülkedeki sermayenin, aynı zamanda aslında en önemlisi de iktidarın ekonomik tercihlerinin, denetimsizliğinin, rant hırsının, emek düşmanı politikalarının da bir sonucu olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Evet, "rekabet" diyerek, "büyüme" diyerek, sürekli sermayenin sırtını sıvazlayarak insan yaşamını, işçi yaşamını hiçe sayan büyük bir girdabın içerisindeyiz ve yavaş yavaş aslında yaşam pahasına ekmek kazanıyor işçi sınıfının kendisi. Kadın emeği, çocuk emeği yok sayılan, işçileştirilen çocukların iş kazalarında neredeyse yaşamlarını yitirdikleri koskoca bir sorun var ama ne yazık ki bu soruna dönen yok, bakan yok.

Şimdi, iş güvenliği uzmanı bulunmayan kaçak bir yapıdan bahsediyoruz. Söylendi burada, CİMER'e şikâyetler yapılmış ama kimse oralı olmamış. Üstelik orası aslında göz göre göre işleyen bir işletme ama bu ülkede ne yazık ki işçinin canı ucuz, sermayenin de parası çok kıymetli. Onun için her zaman sermaye korunur, işçi horlanır, işçi yok sayılır. Bunun da bu örneklerden biri olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Peki, bütün bu yangınlar, bütün bu iş cinayetleri gerçekten istisna mı? Hayır, sistematik olarak bir işçi katliamıyla karşı karşıyayız. İstatistikler bize savaş bilançosunu aşan bir işçi kıyımı olduğunu gösteriyor. Bu ülkede sermaye kâr

etsin diye, işletmeler kâr etsin diye iş sağlığı ve iş güvenliğinden sürekli tasarruf edildiğini görüyoruz. Kaçak işletmelerde insanların karın tokluğuna çalıştırıldığını görüyoruz ama hiçbir denetim yok. Şimdi, bütün bunlara tesadüf mü diyeceğiz, istisna mı diyeceğiz? Elbette ki hayır, bu bir utançtır, bu ülkeyi yöneten iktidarın utanıcıdır, orayı denetlemeyen bakanlıkların utanıcıdır, oraya göz yuman valiliklerin utanıcıdır. Herkesin bu utançta bir payı olduğunun altını çizmemiz gerekiyor. İnsanlar yaşamını kazanmaya gittiği iş yerlerinde ölüyorsa bu Meclis de dönüp kendisine ayna tutmalıdır. Neden denetlemiyor? "Neden bu ölümlerin önüne geçecek yasalar çıkarmıyoruz?" sorusunu buradaki her bir milletvekili, her siyasi parti, her siyasi grup dönüp kendisine sormalıdır. Daha kaç işçi işe giderken yaşamını yitirecek, daha kaç işçi yaşamını kazanırken iş cinayetlerinde katledilecek ve daha biz kaç patronun aslında sırtının sıvazlandığını tanıklık edeceğiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bakın, bunu konuşuyoruz. Gün içerisinde, yine, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde Muş kara yolunda yapımı süren viyadüğün kurulu iskelesinin çöktüğünü, 3 işçinin yaşamını yitirdiğini, 2 işçinin de yaralandığını görüyoruz. Ülkenin dört bir yanından iş cinayetleri haberi geliyor ama görseniz bu Mecliste her şey güllük gülistanlık valla. Kimse dönüp bakmıyor. İşçi Ahmet'in, işçi Mehmet'in, işçi Fatma'nın, işçi Burak'ın hiçbir kıymeti yok, Agit'in kıymeti yok, Xezal'ın kıymeti yok bu ülkede; tek bir kıymetli şey var, o da patronlar ve patronların, yandaşların para kazanması. O anlamıyla, ben, bir kez daha yaşamını yitiren işçileri saygıyla, rahmetle andığımı ifade ediyorum. Özellikle Diyarbakır'daki kazada yaralananlara da acil şifalar diliyorum.

Şimdi, hukuksuzluk sadece orada mı? Hayır Sayın Başkan. Bakın, bu Meclisi ilgilendiren çok önemli bir meseleyle dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Anayasa Mahkemesinin dün Resmî Gazete'de yayınlanan kararı sessiz sedasız geçiştirildi, aslında çok önemli bir karardı. Türkiye'nin anayasal düzeni açısından tarihî bir kırılma anıydı çünkü Resmî Gazete'de yayınlanan kararın kendisi. Ne diyor? Mahkeme, eylemli İç Tüzük değişikliği konusunda bugüne kadar oluşturduğu en ileri içtihatlardan vazgeçiyor ve Mecliste çoğunluğun neredeyse sınırsız bir keyfiliğe sahip olmasının da önünü açıyor. Konu neydi? Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyelerinin seçimiyle ilgiliydi. Cumhuriyet Halk Partisi bunu Anayasa ve İç Tüzük'e aykırı bulduğu için Anayasa Mahkemesine götürdü. Ancak mahkeme çoğunluğu bu işlemin Meclisin çalışma usulleriyle ilgili olmadığını söyleyerek görevsizlik kararı verdi. Oysaki daha önce AYM'nin bütün içtihatlarında şöyle bir vurgu vardı: Bir Parlamento kararı Meclisin işleyişini fiilen değiştiriyorsa bu bir eylemli İç Tüzük değişikliğidir ve mutlaka denetime tabidir. Ama bu kararla birlikte, mahkeme, kendi denetim yetkisini yok etmiş oldu ve kendi içtihadını reddetmiş oldu.

Şimdi, bu, sadece teknik bir mesele mi? Elbette hayır, hukuk devletinin özüne dair bir mesele çünkü Meclis çoğunluğu "Parlamento kararı" adı altında istediği işlemi yapabilecek ve hiçbir mahkeme de bu çoğunluk kararını denetlemeyecek; bunun sorunlu olduğunun altını çizmemiz gerekiyor. Bu yasama çoğunluğu, anayasal sınırların üstünde midir? Hayır, değildir. Ama bakın, anayasal sınırların üstüne çıkaracak bir karar kuruyor AYM'nin kendisi. Kaç kişiyle? 7 kişi bu karara imza koyuyor, 4 kişi itiraz ediyor ve 4 üye ise esastan incelenmesi gerektiğini söylüyor. Yani aslında bu karara karşı 8 üyenin ret kararı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlayacağım.

Karara karşı çıkan üyeler çok net olarak şunu söylüyorlar: "Anayasa açıkça ihlal ediliyorsa bu fiilen bir İç Tüzük değişikliğidir ve mutlaka esastan incelenmelidir." Ama mahkeme çoğunluğu dosyayı kapatarak denetimi reddediyor, Meclis çoğunluğuna yazılı değişikliğe gitmeden fiilen kural koyma serbestisini tanıyor.

Şimdi, ben buradan söylüyorum: Biz burada, Mecliste bulunan milletvekilleri olarak bütün bu karara razı olacak mıyız; çoğunluğun fiilî olarak İç Tüzük'ü değiştirmesine, hukukta yeni bir teamül oluşturmaya göz yumacak mıyız? Ve "AYM'nin esastan incelenmesi gereken bu meseleyi reddetmesi meselesine gerçekten Meclis olarak, milletvekili olarak ne diyoruz?" sorusunu ben bütün Genel Kurula ve bütün kamuoyuna da sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Ali Mahir Başarır'da söz sırası.

Buyurun Sayın Başarır.

48.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelirken düşen Türk Silahlı Kuvvetlerine ait kargo uçağına; 10 Kasım, Anıtkabir'e gelen ziyaretçi sayısına ve Millî Eğitim Bakanına; bugün açıklanan iddianameye, Dilovası'ndaki patlamaya ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Azerbaycan'dan Türkiye'ye gelirken düşen Türk Silahlı Kuvvetlerimize ait kargo uçağımızda bulunan askerlerin durumundan endişeliyiz. Umarım can kaybı vermeyiz, umarım kayıpsız bu kazayı atlattırız. Kalbimiz, yüreğimiz orada, oradan gelecek bir iyi haberi bekliyoruz.

(Uğultular)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Konuşsam iyi olur ama.

HALUK İPEK (Amasya) - Tabii, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama yani böyle nasıl olacak?

Başkanım, süremi baştan başlatabilir misiniz? Gerçekten olacak şey değil ya!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - İnsicam bozuldu, baştan alalım.

BAŞKAN - O süreyi ilave edeceğim.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Evet, dün 10 Kasım'da Türkiye'nin her yerinde, her noktasında yurttaşlarımız büyük bir lideri, Ata'mızı, kurucu liderimizi andı. Dolmabahçe'de, Anıtkabir'de milyonlarca insan vardı. Özellikle Anıtkabir'e 1 milyon 219 bin 148 vatandaşımız geldi. 10 Kasım için bu tarihi bir rekordu. Hepsine yürekten teşekkür ediyoruz. Ata'mızı bir kez daha anıyoruz. Ama üzülerek söylüyorum ki bu ülkede bir Millî Eğitim Bakanı var, vatandaşlarımız, yurttaşlarımız gibi bu sevgiyi, bu özlemi yüreğinde hissetmeliydi. Bakın, yirmi üç yıllık AKP iktidarında iki yıldır görev yapan bu Bakan maalesef ki ilk kez 10 Kasımlarda ara tatil ilan ediyor. Neden Sayın Bakan, neden rahatsız oluyorsun? Yirmi bir yıldır yapılmıyor, daha önce hiç yapılmamış ama bu Bakan, Türkiye'ye yakışmayan bu Bakan 10 Kasım'da çocukların okullarında Ata'sını anmasından, bir karanfil bırakmasından rahatsız oluyor. Ben gerçekten bu Bakandan rahatsız oluyorum. Millî değerlere, cumhuriyetin değerlerine, kurucu değerlere sürekli aykırı davranıyor. Ben, ülkemize ve kendisine yakıştıramıyorum.

Evet, aylardır beklenen iddianame bugün açıklandı. Bana hemen kızmasınlar, maalesef ki bu, iktidarın bir iddianamesidir çünkü bu iddianameyi günler önce Yeni Şafak ilan ediyorsa, gazeteci Fatih Atik ilan ediyorsa, sayfasını veriyorsa, tarihini veriyorsa bu iddianame yok hükmündedir.

1) Bu nasıl gizlilik, bu nasıl gizlilik olan bir dosya, öncelikle bunu söylemek istiyorum.

2) Bir şema yapmışlar, resimler koymuşlar. Bu şema rezaletini biz Ergenekon davasında gördük, o gün bu rezaleti yapanlar nerede hatırlatmak isterim.

3) Ne yazık ki haddini, amacını aşan ithamlar, bölümler bulunmaktadır bu iddianamede. Bir sefer, aynen cümleyi okuyorum: "Cumhuriyet Halk Partisinin adayları suç örgütü tarafından belirlenmiştir." Haddini bil sayın savcı, bugün bir yargıç, bir savcı bu cümleleri kullanamaz! (CHP sıralarından alkışlar) Sen kimsin kardeşim! Sen rejimi tehdit eden bir unsur hâline gelmişsin. Yani "Adayları suç örgütü lideri..." Kim? Cumhuriyet Halk Partisi. Peki, bunu ne zaman açıklıyor? Bu partiyi kuran kurucu liderin ölüm yıl dönümünden bir gün sonra. Asıl bir suç varsa bu savcı işlemiştir.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Ahtapot, ahtapot...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sonra, ne demektir ya ahtapotun kolları? Bu laf kimin? Bu ülkenin Cumhurbaşkanı'nın. Soruyorum: Bu iddianameyi Sayın Recep Tayyip Erdoğan mı, Akın Gürlek mi yazdı? Bunu nasıl yazabiliyor oraya? (CHP sıralarından alkışlar) Bu iddianame iki yüz otuz sekiz gün niye bekledi, merak ediyorum. Sarayın basın toplantılarındaki, grup toplantılarındaki cümleler mi yazıldı? Yazık, gerçekten yazık!

4) Saçma sapan ifadeler, partiyi itham eder iddialardan sonra, Anayasa'ya göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na partimizin kapatılması için ihbarda bulunmuş. Yüz iki yıllık bu partiyi kapatacak daha anasının karnından doğmadı. Haddini bileceksin sen! Bu nasıl bir şey! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Basit bir ihbarda bulunmuyorsun, sen partiyi suçluyorsun; amacını, haddini aşan anlatımlar yapıyorsun, suçlamalarda bulunuyorsun. Koskoca bir partiyi, Türkiye'nin 1'inci partisini suçluyorsun, sonra Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na ihbarda bulunuyorsun. Ben de senin hakkında ihbarda bulunuyorum: Rejimin bir tehdidisin. Şu anda rejim tehdit altındadır. Bakın, AKP Grubuna, MHP Grubuna, DEM Grubuna, İYİ Partiye, YENİ YOL Grubuna sesleniyorum: Demokrasi büyük bir tehdit altında. Sözde bir iddianameyle Türkiye'nin 1'inci partisine ayar veriliyor. Bu bir iddianame değil, bir muhtıradır. Aynen de bu laflarımın, grup olarak da arkasındayım, arkasındayız. (CHP sıralarından alkışlar)

Biz bunları darbe dönemlerinde gördük; darbe dönemlerinde partimize bu hadsizlik yapıldı, darbe dönemlerinde partimizin mal varlığı sorgulandı, darbe dönemlerinde liderler yargılandı. Ne oluyor? Nasıl bir savcı yarattınız da rejime, demokrasiye, sandığa, iradeye fiilî bir müdahalede bulunuyor, merak ediyorum. 4 bin sayfa yazmış iki yüz otuz sekiz günde. Bakın, her gün 16 sayfa yazacak dünyada bir yazar yok. Sadece yazmış, anlamamış, araştırmamış; yazmış da yazmış, yazmış da yazmış. Bugün, Orhan Pamuk günde 1 sayfa yazıyor, 1 sayfa yazabiliyor ama 4 bin sayfalık bir iddianame, olmaz.

Tabii ki bu iddianameyi inceleyeceğiz, tabii ki bakacağız ama ilk gördüklerimiz utanç verici efendim, utanç verici; ben kınıyorum, bu durumdan en çok da AKP Grubunun rahatsız olması gerektiğini düşünüyorum.

Diğer bir durum, Dilovası'ndaki patlama. Olaya bir bütün olarak baktığımız zaman şu andaki Türkiye'nin aynasıdır bu olay. 15 yaşında bir evladımız da bu iş kazasında ölüyor, 60 yaşında bir emeklimiz de; 15 yaşında, okula gitmesi gereken bir çocuk da ölüyor, 60 yaşında, torun sevip emekli olması gereken bir işçi de ölüyor; sigortasız ölüyor, asgari ücretin altında maaş alırken ölüyor; imarsız ve kurlsız bir binada ölüyor, ruhsatsız bir binada ölüyor. Yazık değil mi ya, yazık değil mi?

Bakın, ölen çocuklara bakalım: 15, 16, 17 yaşlarında. 15, 16, 17 yaşlarındaki çocukların günde 800 liraya ne işi var orada? Nerede denetim? Bu kadar kolay mı? Bizi kıskanan Almanya'da 300 kişi iş kazasında ölmüş, bizde 1.800 kişi. İşte, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde işçilerimiz ölmüş, her gün bir işçi ölüyor. Şevki Yılmaz'ın yeğenini İŞKUR'un başına getirirsen -bir milletvekilinin kuzenini, şu anki milletvekilinizin- ülke bu hâle gelir. Ülkeyi bu hâle getirdiniz. Eş, dost, akraba, yakınlıktan atadığınız bürokratlar, Türkiye'yi denetimsiz hâle getirdi. Türkiye'de kim denetleniyor biliyor musun? Muhalefet, Twitter, basın, televizyonlar. Peki, fabrikada çalışan çocuklar? Peki, iş güvenliği? Peki, otelde ölen insanların kaldığı otelin yangın tertibatının olup olmaması? Hayır, bunlar önemli değil. Denetimsiz, ihmallerle dolu bir ülke hâline geldik.

Şimdi, ruhsat vermeden orayı çalıştıran, imara aykırı bir şekilde buna göz yuman belediye başkanı niye tutuklanmadı? AKP'li o, nasıl tutuklanır, bunu söylemek bile suç! Peki, CHP'li olsaydı bugün cezaevindeydi, İYİ PARTİ'li olsa cezaevindeydi. Olmaz, olmaz, olmaz! Bakın, bu, bir insanlık suçu. Türkiye maalesef ki bu hâle gelmiş.

Ayrıca, bir daha bu konunun üzerine bir gelelim. Bugün Çalışma Bakanı bütçe sunumu yaptı. Ya, hiç utanmıyor musun Sayın Bakan ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, Letonya'nın başkenti Riga'da süpermarketin çatısı çökmüş, 54 kişi ölmüş, başbakan istifa etmiş; Beyrut Limanı'nda 200 kişi ölmüş, başbakan istifa etmiş; Güney Kore'de iş kazası da 2014'te 300 kişi ölmüş, başbakan

istifa etmiş. Ya, bizde niye istifa etmiyor bu adamlar? Bu nasıl bir yüzölçüm? Sen hangi yüzle geldin bütçeyi sunuyorsun bugün burada? 5 insanımız ölmüş, bunlardan 1'i 15 yaşında. Okula gitmesi gereken çocuklar fabrikada, emekli olması gereken insanlar vardiyada, hesap vermesi gereken Bakan da bütçede; işte, Türkiye tablosu budur, yeni Türkiye budur ama biz buna mecbur değiliz, mecbur olmayacağız. Bu hukuksuz iddianmeleri de bu hukuksuz düzeni de torpil üzerini de hep beraber değiştireceğiz, bu ülke değiştirecek, bu ülkenin yurttaşları değiştirecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlem...

BAŞKAN - Tamamlayalım.

Buyurunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu ülkeye demokrasiyi, insan haklarını, işçi haklarını, adil bir düzeni hep beraber getireceğiz ve bizi iddianmeler, savcılar değil bu halk yönetecek.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu.

Sayın Yenişehirlioğlu, buyurun lütfen.

49.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde bir köprü inşaatında meydana gelen çökmeye, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 87'nci yılına, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bir parfüm imalathanesinde çıkan yangına, 11 Kasım'da yurdun dört bir yanında fidan dikim noktalarında buluştuklarına, Manisa'da gerçekleştirdikleri programlara ve açılışlara ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde yapımı devam eden bir köprü inşaatında meydana gelen çökmeden dolayı 3 işçi kardeşimiz hayatını kaybetmiş, bazı işçilerimiz yaralanmış. Bu haberi üzüntüyle almış bulunuyoruz. Öncelikle, hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Devletimiz olayın tüm yönleriyle araştırılması, ihmali olanların tespit edilmesi ve yaralıların en hızlı şekilde tedavi edilmesi için gerekli çalışmaları ivedilikle yerine getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin kurucusu, Millî Mücadele'mizin Başkomutanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü vefatının 87'nci yılında saygıyla anıyoruz. Atatürk milletimizin ortak değeridir, onun öncülüğünde yürütülen Millî Mücadele bu toprakların ebedî vatan olarak kalmasını sağlamıştır. Cumhuriyet bu aziz milletin azminin, kararlılığının eseridir. Bugün bizlere düşen görev, onun miras bıraktığı cumhuriyeti daha güçlü, daha müreffeh bir Türkiye hedefiyle geleceğe taşımaktır. Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde, bir parfüm imalathanesinde meydana gelen yangında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Bu yaşanan olay doğal olarak hepimizi çok derinden üzmüştür. Bu elim hadise iş sağlığı ve güvenliği konusundaki hassasiyetin ne kadar hayati olduğunu bir kez daha hepimize açıklıkla ortaya koymuştur. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız sürece ilişkin kapsamlı bir inceleme başlatmış, ilgili personel hakkında görevden el çektilir gibi idari işlemler derhâl başlatılmıştır. Bundan sonraki süreçte de olay bütün yönleriyle titizlikle ele alınacaktır. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızın ailelerine sabır, milletimize başsağlığı diliyoruz. Rabb'im bir daha böyle bir acıyı hiçbirimize yaşatmasın inşallah.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler "Yarın kıyamet kopsa dahi elindeki fidanı toprağa dik." diyen bir felsefenin evlatlarıyız, bir medeniyetin evlatlarıyız. Bu anlayış sadece doğayı koruma bilinci değil, aynı zamanda, bizler için bir iman, bir vatan sevgisi meselesidir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde başlatılan "Geleceğe Nefes, İnsanlığa Nefes" seferberliğiyle milyonlarca fidanı toprakla buluşturduk. Bu yıl da 11 Kasım'da yurdumuzun dört bir yanında fidan dikim noktalarında buluştuk; her vatandaşımızı bu seferberliğe katılmaya, geleceğe nefes, insanlığa umut olmaya davet ediyoruz. Unutmayalım ki yeşil vatani korumak bu topraklara sadakatin en asil göstergesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, geçtiğimiz günlerde şehzadeler şehri, seçim bölgem Manisa'ya ziyaretlerde bulundum; kapsamlı birtakım programları gerçekleştirdim, önemli açılışlar gerçekleştirdik. Manisa Valimizle birlikte şehrimizin tarihî kimliğini yaşatan Şehzadeler Müzesi'ni ziyaret ettik ve bünyesinde yer alan -çok önemli- Manisa Sancağı'nın da açılışını gerçekleştirdik. Osmanlı'da padişahlığa giden yolun malumunuz ilk durağı olan Manisa, II. Selim'den Kanuni Sultan Süleyman'a, III. Murat'tan III. Mehmet'e kadar birçok Osmanlı şehzadesinin devlet terbiyesi aldığı kutlu bir şehirdir. Bu sancak yalnızca tarihî bir obje değil köklerimizle olan bağımızın, devlet geleneğimizin ve medeniyet hafızamızın bir simgesi olarak Manisa'da yerini almıştır.

Ayrıca, gece müzeciliği kapsamında ışıklandırılarak geceleri de gezilecek olan Sardes Antik Kenti'ni ziyaret ettik. Antik Lidya Krallığı'nın başkenti, paranın devlet güvencesinde ilk kez basıldığı bu kadim şehir tarihin, kültürün ve medeniyetimizin diliyle konuşuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - 12 Temmuz 2025 tarihinde alınan kararla Sardes Antik Kenti ve Bintepe Lidya Tümölüsleri, malumunuz, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne katılmıştır ki benim de bu konuda gayretli çalışmalarım olmuştur. Türkiye'den kaydedilen 22'nci miras alanı olarak kabul edilmiştir. Bu yalnızca bir kültür başarısı değil, Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun bir zaferi olarak da taçlanmıştır Manisa açısından. Bu anlamlı, önemli ve kıymetli ihya hareketine öncülük eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve kültür miraslarımıza büyük bir hassasiyetle sahip çıkan Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'a şükranlarımı sunuyorum, teşekkürlerimi iletiyorum efendim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Antalya Milletvekili Mevlüt Çavuşoğlu ve beraberindeki heyetin 10-16 Kasım 2025 tarihlerinde Seul'de düzenlenecek 11'inci MIKTA Parlamento Başkanları Toplantısı'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1225)

6/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Antalya Milletvekili Sayın Mevlüt Çavuşoğlu ve beraberindeki heyetin 10-16 Kasım 2025 tarihlerinde Seul'da düzenlenecek 11'inci MIKTA Parlamento Başkanları Toplantısı'na katılımı hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Sayın Taşkent, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Sakarya'da TOKİ'nin yapacağı konut projesine bazı ilçelerin dâhil edilmediğine ilişkin açıklaması

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sakarya'da TOKİ eliyle 6 bin civarında konut yapılacağı açıklandı ancak bu proje kapsamında Erenler, Karapürçek, Kaynarca ve Sapanca ilçelerimiz yer almıyor. Nasıl bir kriterle böyle bir tercih yapıldı bilmiyoruz ama bu ilçelerde de konut ihtiyacı çok yüksek. Özellikle Kaynarca'da yeni kurulacak OSB'lerle birlikte 10-15 bin kişilik bir istihdam artışı bekleniyor yani burada çok daha ciddi bir barınma talebi doğacak. Biz bunu daha önce ifade ettik, soru önergesi verdik. Bu ilçelerin kapsam dışında bırakılması kabul edilemez. TOKİ projeleri yurttaşın barınma hakkına, sosyal adalete hizmet etmelidir ve Kaynarca, Karapürçek, Erenler ve Sapanca ilçelerimiz bu projeye dâhil edilmelidir.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

51.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'dan Soçi'ye yeniden başlatılan deniz seferine ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Trabzon'dan Soçi'ye on dört yıl aradan sonra yeniden başlatılan deniz seferi fıkra konusu hâline gelmiştir. Geminin limana yanaşması Krasnodar Valiliğince engellenmiştir. İki buçuk gün boyunca güvenlik nedeniyle açıkta bekletilen gemide dalgıçlar tarafından bomba araması da yapılmış, olumsuzluk tespit edilmemesine rağmen gemi limana alınmamış ve üç gün sonunda Trabzon'a geri dönmek zorunda kalmıştır. Soçi Limanı yıllardır yük taşımacılığına kapalı kaldığı için Trabzonlu ihracatçılar Samsuna göç etmek zorunda kalmışlardır. Bu yalnızca bir sefer sorunu değil Trabzon'un ticareti, Karadeniz'in ulaşımı ve Türkiye'nin itibarı meselesidir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlıkları bu duruma nasıl seyirci kalabilmektedirler? Dışişleri ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıkları derhâl devreye girmeli, bu rezaleti sonlandırmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Dilan Kunt Ayan...

52.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, hapisanelerde süren açlık grevlerine ve ölüm oruçlarına ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Aylardır Türkiye hapisanelerinde açlık grevleri ve ölüm oruçları sürüyor. "Kuyu tipi hapisaneler kapatılsın, hasta tutsakların tahliye ve sevkleri yapılsın." talebiyle eylem yapan Serkan Onur Yılmaz, bugün ölüm orucunun 1'inci yılına girdi. Tam üç yüz altmış beş gündür bedenini açlığa yatıran Yılmaz, Sincan F Tipi Hapishanesinde ölümle burun buruna, sesini ve taleplerini duyurmaya çalışıyor. Yine, Kandıra Cezaevinde Ali Dilmen tam doksan bir gündür süresiz açlık grevinde. Kırklareli F Tipi Cezaevinde Ayberk Demirdöğen ise iki yüz on yedi gündür ölüm orucunu sürdürüyor.

Tecrit, işkence ve insanlık dışı hapishane koşulları derhâl son bulmalı; ölüm orucundaki mahpusların talepleri daha fazla can kaybı yaşanmadan kabul edilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Ayrim...

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün can Azerbaycan'ın Gence şehrinden ülkemize gelmekte olan C-130 tipi askerî uçağın Gürcistan-Azerbaycan sınırında düştüğü haberini derin bir üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayım. Bu elim hadisede hayatını kaybeden kahraman görev şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarına acil şifalar diliyoruz; ailelerine, Türk Silahlı Kuvvetlerimize, Azerbaycanlı kardeşlerimize ve aziz milletimize başsağlığı temennilerimizi iletiyoruz.

Rabb'im milletimizi her türlü kazadan, beladan muhafaza eylesin.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 20 milletvekili tarafından, zeytin ve zeytinyağı sektöründe yaşanan maliyet sorunlarının, kalite ve markalaşma eksikliğinin, dış rekabet baskısının, bölgesel eşitsizliklerin ve üretim gelirlerinde yaşanan kırılmaların araştırılması, kamu politikalarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve sektörün sürdürülebilirliğini sağlayacak, küçük üreticileri koruyacak, yüksek katma değer oluşturacak bütüncül stratejilerin geliştirilmesi amacıyla 11/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11 Kasım 2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkanı

Öneri:

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 20 milletvekili tarafından, zeytin ve zeytinyağı sektöründe yaşanan maliyet sorunlarının, kalite ve markalaşma eksikliğinin, dış rekabet baskısının, bölgesel eşitsizliklerin ve üretim gelirlerinde yaşanan kırılmaların araştırılması, kamu politikalarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve sektörün sürdürülebilirliğini sağlayacak, küçük üreticileri koruyacak, yüksek katma değer oluşturacak bütüncül stratejilerin geliştirilmesi amacıyla 11/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/11/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Sayın Ekmen'le göz göze geldik, hâlâ telefonla konuşuyorduk, biraz vakit kazanayım da telefon görüşmesi bitsin, öyle davet edeyim diyecektim ama...

Buyurun Sayın Ekmen. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, nezaketiniz için teşekkür ediyorum.

Doğrusu, önümde notlar vardı fakat biliyorsunuz, Mersin'imizin Mut ilçesi 14 milyon zeytin ağacıyla Türkiye'de ilk 10'da yer alan bir havza ve buranın bir özel, spesifik mikroklimatik özelliği var; Toroslar, hemen altında Gökso Deltası, onun da altında Akdeniz; bir Allah vergisi olarak başta mantar olmak üzere sıfır hastalık, sıfır hastalık olduğu için de sıfır ilaç kullanımıyla zeytinlerimiz yetişiyor. Eğer bu konuya yerel idare ve merkezî idare özel bir gündem başlığıyla eğilirse bunların organik olarak sertifikalandırılması kaçınılmaz olur. Ben de bütün bu teknik notların yanında, Mut Ziraat Odası Başkanımız Sayın Muharrem Yılmaz ile Mut'tan zeytin üreticisi, hem bahçe sahibi hem yağ fabrikası olan Ali İhsan Bey ne diyor diye son bilgileri alıyordum; o yüzden sizinle öyle bir durumumuz oldu, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Gürcistan'da düşen askerî C-130 tipi uçakta hayatlarını kaybettiğini zannettiğimiz -çünkü arama kurtarma faaliyetleri devam ediyor- şehitlerimiz için başsağlığı ve şehit sayımızın artmamasını Allah'tan diliyorum.

Zeytinyağı mevzusu her açıldığında AK PARTİ'li arkadaşlar haklı olarak 2002'de 90 milyon olan zeytin ağacı sayısının 2024'te 200 milyonu aştığını söylüyor, biz de bu veriyle konuşuyoruz. Yani bu noktada zeytin ağacı sayısının artması, bugüne gelmesi gibi mevzuların dışında, bu yıl Türkiye hem kuraklık hem don etkisi nedeniyle 2024 yılına göre yüzde 35 zeytinyağı kaybıyla hasadını tamamlamış bulunuyor. Uluslararası Zeytin Konseyinin 27-28 Ekim tarihlerinde Madrid'de yaptığı toplantıların ardından ortaya çıkan rakamlar dünyada en yüksek verim kaybının Türkiye'de gerçekleştiğini gösteriyor, Avrupa ülkelerinde de... Fas'ta yüzde 35'lik bir artış var, Türkiye'de yüzde 43'lük düşüş ile en keskin düşüşün olduğu görülüyor. Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi Başkanı Mustafa Tan'ın açıkladığı bilgilere göre ise Türkiye'nin bu sezon zeytin üretimi 2 milyon 450 bin ton olacak. Bu zeytinin 740 bini sofralık, kalan 1 milyon 710 bin tonu ise yaklaşık 310 bin ton zeytinyağına dönüşecek. Bu da az önce ifade ettiğim gibi yüzde 35'lik bir kayba tekabül ediyor. Tabii ki bazı ön tedbirlerle hasar miktarı azaltılabilirdi ama bu tabloda kuraklık ve donun belirleyici bir etkide bulunduğu gözüküyor.

Sadece üreticiler değil ihracatçılar ve sanayiciler de zeytinyağı üretim maliyetinin arttığından müşterideki çünkü girdi fiyatları artıyor ve âdeta 1 litre zeytinyağının maliyetinin 200 liraya kadar yükseldiğini ifade ediyorlar. İspanya'da 4-5 avroda; Amerika,

Japonya, Kanada pazarlarında benzer fiyatlarla rekabet eden Yunanistanlı, İspanyol, İtalyan üretici ile Türkiye'li üretici de rekabet edemiyor, ihracatçı da rekabet edemiyor. Şüphesiz, bu rekor düşüşü ayrı bir başlık ama bu rekor düşüşün etkisiyle de gıda enflasyonunda yapılması gereken en önemli konu olarak -Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan da sürekli ifade ediyor- girdi maliyetlerinin kontrol altına alınması ve dünyadaki emsallerine göre üreticinin ya da ihracatçının desteklenmesi gerekiyor. Üzerinde çok durulan bir konu değil ama Türkiye'de zeytinyağında ilk destekleme primi 1998 yılında litre başına yaklaşık 40 sent olarak başlıyor, sonraki yıllarda TL'ye çevriliyor. Arkadaşlar, 2024'te İspanya kendi zeytin üreticisine ton başına 1,2 euro destek verirken Türkiye sadece 3 sent -evet, sadece 3 sent- destek veriyor ve böyle bir destekle de tabii ki ne üreticinin ne ihracatçının rakipleriyle mücadele etmesi mümkün değil.

Arkadaşlar bir konuda uyarıda bulunuyor. Evet, bu yıl yüzde 35 üretim düşüşü var; evet, üretici de ihracatçı da zor durumda ama sakın ha, üretim yüzde 35 düştü diye diğer kalemlerde olduğu gibi burada da ithalatın kapısını açmayın, üreticinin elindeki malı iyice değersiz hâle getirmeyin; birinci uyarımız bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Birinci uyarımız ithalatın kapısının açılmamasıydı. İkincisi, doğrudan üreticiye ve ihracatçıya zeytinyağında özel destek paketleri açıklanmalı ki biri üretmeye devam etsin, öbürü de üretilmiş bir malı dünya piyasasında rakipleriyle rekabet edebilecek şekilde sunabilsin.

Bir başka alınabilecek tedbir, ormanlarda bulunan zeytinliklerin yasal bir statüye kavuşturularak üretiminin devam etmesi; gübre, işçilik, enerji, ambalaj, nakliye gibi birçok kalemden hem üreticinin hem de fabrikacının kaynağında desteklenmesi gerekiyor ve bu konularda alınacak tedbirlerin behemehal alınması gerekiyor tıpkı danda olduğu gibi. Biliyorsunuz, şubat ayının don felaketinin ödemeleri henüz bu ay yapılmaya başlandı. Gecikmenin mevcut tabloyu ağırlaştıracağını ifade ediyor, önergemize destek bekliyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Şenol Sunat.

Buyurun lütfen. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisinin zeytinle ilgili vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlarım.

Evet, Türkiye dünyanın en bereketli zeytin kuşaklarından birinde yer alıyor ama ne yazık ki yanlış politikalar, tutarsız ihracat kararları ve desteklemelerdeki adaletsizlik yüzünden bu bereket toprağımızda maalesef giderek kuruyor. Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyinin son verilerine göre zeytin üretimi bir önceki yıla göre yüzde 35 azaldı, 2 milyon 250 bin tona geriledi. Bu düşüşün nedeni, sadece kuraklık değil planlama eksikliği, üreticiye geç ve yetersiz destek verilmesi ve tarımsal maliyetlerin patlamasıdır.

2023-2024 sezonunda 65 bin ton olan zeytinyağı ihracatı 2024-2025 döneminde 49 bin tona düştü. Dünya piyasasında İspanya kuraklıkla boğuşurken Türkiye için büyük bir fırsat doğmuştu ama Hükümet, ihracat yasakları, fon ve kota uygulamalarıyla bu fırsatı kendi elleriyle heba etti; Türk zeytinyağının itibarını zedeledi, pazarları kaybetti. 2025 yılı için açıklanan destekleme ödemesi dekar başına sadece 244 lira. Girdi maliyetlerinin 3 katına çıktığı ancak zeytin fiyatlarının geçen yıllar aynı seviyede kaldığı durum ortada. Girdi maliyetlerinin hızla artışı karşısında zeytin üreticilerimizin gelirlerinin korunmasına yönelik acil tedbirler alınmalıdır. Destekleme programları -gübre desteği, mazot sübvansiyonları, tarımsal sigorta gibi- zamanında ve eksiksiz uygulanmalıdır. Bu tablo üreticinin emeğine ihanettir. Zeytinliğini koruyan köylü artık "Bırakayım, gitsin." noktasına gelmiştir. Yetmezmiş gibi Temmuz 2025'te çıkarılan torba yasayla zeytin sahaları madencilik ve enerji yatırımlarına açılmıştır. Bu, sadece bir yasal düzenleme değil zeytin ağacının idam fermanıdır. Binlerce yıllık ağaçlar bir gecede yatırım alanı sayılmaktadır. Bu topraklarda zeytin kesmek aslında bir kültürü, bir hafızayı, bir yaşam biçimini kesmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Sayın milletvekilleri, ekonomik kriz halkın alım gücünü düşürmüş, zeytinyağı tüketimini azaltmıştır. Bunun sonucunda taşış, sahte ürünler piyasayı doldurmuştur. Denetim yok, yaptırım yok. Artık market raflarında değil vicdanlarda bile saflık kalmamıştır.

Bu mesele yalnızca bir tarım meselesi değildir sayın milletvekilleri; bu mesele, ülkenin geleceği, gıdasının güvenliği, toprağının namusudur. Zeytincilik sektöründeki krizin nedenlerini araştırmak, üreticiyi koruyacak adımları belirlemek, yanlış ihracat politikalarının bedelini sorgulamak ve zeytinlikleri yeniden güvence altına almak hepimizin sorumluluğundadır. Bugün Meclis bu araştırmayı yaparak sadece bir sektörün değil bir ülkenin vicdanını koruyacaktır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sinan Çiftçiyök.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SİNAN ÇİFTÇİYÖK (Van) - Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum. YENİ YOL Grubunun önergesinin lehine konuşacağım. Zeytinin sorunlarını yani halkımızın tabiriyle, bilge ve ölümsüz ağacın sorunlarını konuşacağız. Yalnız üç dakika içerisinde ne konuşabilirsem onu dile getireceğim.

Önergede de belirtilmiş, deniliyor ki: 2024 yılında hem zeytin üretiminde hem de zeytinyağı üretiminde olağanüstü bir artış var fakat bu artış üreticinin gelire ve istikrarına yansımıyor; birinci sorun bu.

İkincisi ise 2025 yılında tersine -TÜİK verilerine göre de- yüzde 40'a varan bir düşüş var. Dolayısıyla -önerge de zaten onu gündeme alıyor- küçük ve orta ölçekli üreticinin sorunları nelerdir, bunlara ilişkin birkaç şey söyleyeceğim.

Birinci sorun yani iklim ve su krizi bir bütün olarak tarımı, özelde de zeytini ciddi olarak etkiliyor, etkilemeye de devam edecektir. Hükümet ise, Cumhur İttifakı ise nedense hani derler ya "kör kör gözüne parmağım" misali iklim krizini, su krizini derinleştirecek olan adımlar attı, atmaya devam ediyor. Maden Yasası ve bunun bir parçası olarak gündeme gelen, "zeytin yasası" olarak da halkımızca bilinen o yasa doğrudan doğruya zeytin ağacına, özellikle küçük ve orta ölçekli üreticiye çok ciddi bir tehdit

olarak gündeme geldi. Öyle ki yani fosil enerji kaynağının da en berbatı olan bir kömür ocağı bir zeytin ağacının altında varsa "Eğer başka çare yoksa kaldırılabilir." deniyor. Bu çok riskli ve tehlikeli bir adımdır, Hükûmetin bu adımı derinleştirmemesini diliyoruz.

İkincisi, bunun esas nedenlerinden bir tanesi de zeytin üreticisinin, özellikle küçük ve orta ölçekli üreticinin piyasanın istikrarsızlığına bırakılmasıdır. Piyasa kimin elinde? Piyasa büyük 4-5 tüccarın elinde. Dolayısıyla 4-5 büyük tüccarın piyasayı belirlemesi ne yapıyor? Küçük ve orta ölçekli üreticinin sorunlarını ağırlaştırıyor. Eğer bu sorunların çözümü isteniyorsa TARİŞ'e dönülmelidir diyeyim.

Üçüncüsü, tabii, malum küçük ve orta ölçekli üretici başta mazot ve gübre fiyatları olmak üzere çok ciddi bir maliyet girdisinin riski, basıncı altındadır. Biliyorsunuz, son bir haftada -ne yapıldı- mazot ve akaryakıtta 10 liraya yakın zam geldi. Bu, küçük ve orta ölçekli üreticilerin sorunlarını çok ciddi olarak ağırlaştırıyor.

Dördüncüsü, bir başka problem var, sorun var; bunu dikkatinize sunmak istiyorum: Bu coğrafya tarih boyunca zeytinin, zeytinin bütün farklı türlerinin ana yurdu durumunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım, lütfen.

Buyurun.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) - Şimdi, bir tek tipteleştirme eğilimi var, tek tipteleştirme adımları atılıyor; bu çok tehlikeli bir adımdır. Hükûmete, Cumhuriyet İttifakı'na çağırımızdır: Sakın ha... Zeytindeki o zenginliği yani İzmir'den ta Derik'e, Antakya'ya kadar olan o zenginliği yok edecek tek tipteleştirme adımlarını durdurun, bunun önüne geçin.

Son olarak şunu belirteyim: Ben gelmeden yine bir hocayla konuştum, "Akdeniz meyve sineği" diye bir sinek türemiş durumda. Bu, iklim krizinin sonucudur çünkü bütün canlı popülasyonundaki azalma zararlı canlıların çoğalmasına yol açıyor. Bu sinek popülasyonu yani Akdeniz meyve sineği popülasyonu meyve ve zeytin ağacına çok büyük zararlar veriyor; bunun önüne geçmek için Hükûmeti tedbir almaya çağırıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, sağ olun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ayhan Barut.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli yurttaşlar; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Yerinde bir öneri, YENİ YOL Partisinin vermiş olduğu öneri doğru ve yerinde bir öneri ancak ne zeytini ne tarımı ne de çiftçiye konuşacak bir durum şu anda yok. 2025 yılı, âdeta çiftçi için çok kötü ve felaket bir yıl. Değerli arkadaşlar, gerçekten söylüyorum, AKP iktidarı çiftçinin ölüm fermanını imzalamış durumda. 2025 yılının başında önce zirai donla başlayan, arkasından kuraklıkla devam eden, daha sonra aşırı sıcaklar, sel derken neredeyse çiftçinin başına düşmeyen bir meteor taşı kaldı. Dolayısıyla, AKP iktidarının yürütmüş olduğu tarımdaki ürün politikası da buna eklenince şu anda çiftçi ürettiğine bin pişman, önümüzdeki yılda da üretemeyecek. Pamuk ekti, pamuktan zarar etti; karpuz tarlada kaldı; soğan, patates tarlada çürüdü. Derken erkenci mandalina şu anda 2 liralara düştü, soya ve derken zeytin... Zeytinin de hasadı kasım, aralık ayında başlıyor. Zeytinin ana vatanıdır Akdeniz; Kahramanmaraş, Mersin ve Hatay bölgesidir. Ana vatanı Türkiye olan bir üründe maalesef zeytin ve zeytinyağı üretenler de çok sıkıntılı ve zeytin diktiklerine bin pişmanlar. Zeytin ve zeytin ağacı "kutsal ağaç" olarak bilinir; bilgeliğin, barışın simgesidir. Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, şu anda geçtiğimiz yılda Tarım Bakanlığı zeytinle ilgili rekolteyi 3 milyon 750 bin ton açıklarken bu sene tıpkı buğdayda ve mısırdaki olduğu gibi -Ofise açıklattırıyorlar ya- şu anda da Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyine bu sene 2 milyon 450 bin ton rekolte açıklattırıyorlar yani "Yüzde 35 bu sene rekoltede eksilme olacak." diyor. Belki de daha fazla olacak, bunu bilemezsiniz çünkü zeytinde bir var yılı var, bir de yok yılı. Şu anda yok yılını yaşadığımız bu dönemde açıklatılan rakam... Burada da ayak oyunu hissediyoruz. Neden? Türkiye'den yıllık 50 bin ton zeytinyağı ihraç edildiği gözetildiğinde yüksek açıklanan rekolte tahminlerinin üreticinin ürünlerinin fiyatını düşürmek için oynanan bir senaryo olduğunu düşünüyoruz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen.

AYHAN BARUT (Devamla) - Zeytinyağında maliyet litre başına 200 lirayı buluyor. Geçen sene 40 liralarda giden fiyatı da bu sene maliyetinin hatta yine bu fiyatların üzerinde ve maliyetinin altında gidiyor.

Peki, girdiler... Girdiler her yıl yüzde 50, yüzde 50'nin üzerinde artış gösteriyor; işçilik, mazot, gübre, ilaç, hepsi yüzde 50'nin üzerinde artarken fiyat maalesef yerinde sayıyor ve yanı başımızdaki savaşta olan Suriye'den dahi şu anda zeytinyağı ithalatı yapıyoruz.

Ayrıca, zeytin ağaçlarını, zeytinlikleri bekleyen bir tehlike daha var; "sanayileşme" adı altında ya da "binalaşma" adı altında bu ağaçların hepsi teker teker kesiliyor ya da yok ediliyor. Bitkisel üretimde planlı bir üretim yapmak gerekiyor; maalesef bu yıl planlı üretimden de çıkartıldı, desteklemeden de; mağdur edildi bu stratejik olan zeytin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN BARUT (Devamla) - Dolayısıyla YENİ YOL Partisinin önergesini destekliyoruz; çiftçilerimize hayırlı günler, hayırlı kazançlar diliyoruz. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ali Kıratlı.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar.)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisinin zeytin ve zeytinyağı sektöründe yaşanan sorunların araştırılması amacıyla vermiş olduğu önerge üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, sözlerimin başında, Azerbaycan'dan kalkan askerî kargo uçağımızın düştüğünü büyük bir üzüntüyle öğrendim; kahraman şehitlerimize Yüce Allah'tan rahmet diliyorum, ruhları şad olsun. Tabii, bir yandan da arama kurtarma çalışmaları devam ediyor, dualarımız kahraman Mehmetçiklerimizle.

Sayın milletvekilleri, zeytin ve zeytinyağı sektörü ülkemizin hem tarımsal üretimi hem de kültürel mirası açısından stratejik öneme sahip bir alandır.

Tabii, zeytin ve zeytinyağından konuşurken bazı rakamları ifade etmek isterim ki tabii, az önce Mehmet Emin Vekilim birtakım rakamlar verdi ama bunları söylemek zorundayız, 2002'den buraya neler yaptığımızı da aziz milletimize tekrar ifade etmek istiyoruz.

2002 yılında ülkemizde 99 milyon zeytin ağacından 65 bin ton zeytinyağı üretimi gerçekleştiriyorduk. Bugün, aradan geçen yirmi iki yılın ardından zeytin ağacı sayımızı ülkemizde 204 milyona yani 2 katının da üzerine çıkarttık. 2024 yılında yaklaşık 7 kattan fazla artışla 475 bin ton zeytinyağı üretimine ulaşmış olmamız hem üreticilerimizin emeğinin hem de devletimizin desteklerinin ne kadar anlamlı olduğunu göstermektedir. Yine, 2002 yılında zeytin üretimimiz İspanya, İtalya ve Yunanistan'ın ardından 4'üncü sırada yer alırken 2024 yılında İspanya'nın ardından 2'nci sıraya çıkardık.

Tabii, bu başarılar tesadüf değildir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde tarımsal destekler, kırsal kalkınma yatırımları, sulama projeleri ve ihracat teşvikleriyle zeytincilik sektörümüz çok ciddi bir ivme kazanmıştır. AK PARTİ hükûmetlerimiz döneminde zeytin ve zeytinyağı üreticilerine doğrudan gelir desteği; mazot, gübre, budama ve biyoteknik mücadele destekleri; kırsal kalkınma hibeleri sağlanmıştır. Ayrıca, 2002 yılından itibaren üreticilerimize zeytinyağı fark ödemesi desteği verilmiş, bu uygulama 2024 yılına kadar sürdürülerek sektöre çok büyük katkı sağlanmıştır. Aynı zamanda, yeni kurulacak zeytinyağı ve salamura tesislerine Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumumuz tarafından yüzde 60'a varan hibe destekleri sağlanmıştır. Bu desteklerle hem üretim kapasitemiz artmakta hem de kırsal kalkınmamız güçlenmektedir.

Sayın milletvekilleri, Bakanlığımız özellikle küçük üreticilerimizi korumak için sertifikalı fidan desteği, kaliteli üretim ve markalaşmayı teşvik eden projeler; zeytinyağında coğrafi işaretlendirme ve izlenebilirlik sistemleri üzerinde yoğun bir şekilde çalışmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ALİ KIRATLI (Devamla) - Dolayısıyla, YENİ YOL Partisinin önergesi iyi niyetli olmakla birlikte içerdiği hususlar zaten Bakanlıklarımız tarafından kapsamlı biçimde ele alınmakta, sektörümüz için çözüm odaklı bir yaklaşım sürdürülmektedir.

Türkiye, aynı zamanda zeytin ihracatı gerçekleştiren ülkelerden biridir. Ülkemiz 2024 yılında toplam 79 bin ton zeytinyağı ihracatı gerçekleştirmiştir. Bu başarıların arkasında alın teriyle çalışan üreticilerimiz, kooperatiflerimiz, yatırımcılarımız ve devletimizin kararlı politikaları, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve AK PARTİ'nin imzası vardır. Hep birlikte el ele vererek Türkiye'yi zeytinyağında bir dünya markası hâline getirmeye kararlıyız. Eksiğimiz var mıdır? Mutlaka vardır, el birliğiyle tam ederiz çünkü biz AK PARTİ olarak çözüm üreten, laf değil hizmet üreten, üreticimizin refahını koruyan politikaları hayata geçiren bir kadroyuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KIRATLI (Devamla) - Bu vesileyle, zeytin üretimine gönül vermiş tüm çiftçilerimize, sektör temsilcilerimize teşekkür ediyor; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da üreticilerimizin yanında olmaya devam edeceğiz diyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Kabul edildi Başkan, hayırlı olsun, kabul edildi.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bizim sayımız daha çok Sayın Başkanım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Hayırlı uğurlu olsun Başkan, hayırlı olsun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Biz çoğunlukta'yız.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Araştırma önergemiz hayırlı olsun, kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Müsaade eder misiniz, elektronik cihazla oya sunup daha sonra karar yeter sayısı arayacağım.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Hayır efendim, yeter sayı talebi yok, sadece elektronik oylama.

BAŞKAN - Peki, iki dakikalık süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Evet, öneri reddedilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde faaliyet gösteren parfüm atölyesinde gerçekleşen yangın faciasının tüm yönleriyle araştırılması ve benzer olayların yeniden yaşanmaması; kayıt dışı istihdam, iş kazaları, çocuk işçiliğinin önlenmesi, ihmallerin ve yapısal sorunların giderilmesi amacıyla 11/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/11/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Öneri:

Balıkesir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde faaliyet gösteren parfüm atölyesinde gerçekleşen yangın faciasının tüm yönleriyle araştırılması ve benzer olayların yeniden yaşanmaması; kayıt dışı istihdam, iş kazaları, çocuk işçiliğinin önlenmesi, ihmallerin ve yapısal sorunların giderilmesi amacıyla 11/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 11/11/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Azerbaycan'da düşen askerî uçagımızda şehit olan ordu mensuplarına rahmet diliyorum, ailelerine sabırcemil niyaz ediyorum. Allah memleketimizden bu tip belaları, musibetleri bir an önce defeder, inşallah tekrarı nasip olmaz.

Evet, yer Kocaeli, Dilovası. Dilovası, "kanser ovası" diye anılır yani o kadar kötü bir şeydir ki -ben Dilovalıyım- sabah kalktığınızda âdeta kanser solursunuz orada. 4 tane fabrika var, 4 fabrika bir Kocaeli'ni mahvetti, mahvetmeye devam ediyor ama sadece o fabrikaların saldıgı baca gazları değil, Dilovası'nın başka şanssızlıkları da var.

6 emekçi kadın, 3'ü 18 yaşından küçük çocuk; bir kısmı evine ekmek götürmek için, bir kısmı da çocuğunun okul harçlığını çıkarmak için o atölyeye gitmişti o gün; onlar gitti ama devlet gitmedi, belediye gitmedi, kaymakam gitmedi. Orası, Vali Bey'in söylediği gibi depo değil parfüm imalatı yapılan bir atölye. Vali Bey "Burası ruhsatlı depo." dedi, burada Vali Bey'i yanıltmışlar. Vali Bey'i ben tanırım, Vali Bey bu konuda samimidir ama Vali Bey'i yanıltanlar konusunda Vali Bey'in oradaki yöneticileri bir daha "check" etmesi lazım. "Depo ruhsatı var." diyorlar ama burası depo falan değil arkadaşlar; bakın, burası bir atölye, merdiven altı bir atölye gibi.

Dün, ben, ailelere taziye ziyaretine gittiğimde ölen hanımefendinin eşi dedi ki: "Bir tek kapı vardı, o da arkada, o da kilitliydi." Cam yok binada yani insanlar camdan atıp kendilerini kurtarmaya çalışsalar bile cam yok; orası bir alev topuna dönmüş. "Depo ruhsatı var." diye faciayı sıradanlaştırmaya çalışmışlar.

Bakın, 16 Aralık 2024'te vatandaş CİMER'e yazmış, diyor ki: "Mahallenin içinde adı sanı olmayan bir parfüm imalatı var. Kadınlar ve çocuklar sigortasız çalışıyor. İş güvenliği yok. Gereğini yapın." Adres yazıyor, caminin adını yazıyor, "İş Bankasının yanı." diyor yani "Gel burayı bul." diye nokta atışı tarif ediyor. SGK ne diyor biliyor musunuz? "Adresin tam ünvanını, çocuk işçilerin kimliklerini bize gönderirseniz işleme alırız." yani "Biz gelemeyiz, sen memurun işini yap." Kime diyor bunu? CİMER'e şikâyet eden vatandaşa.

Peki, sadece SGK mi? Hayır. Biraz evvel Sayın Turhan Çömez de gösterdi, İŞKUR binası da hemen bu binanın 20-30 metre mesafesinde, her gün önünden geçiyorlar bunlar. Oradaki çocukları, işçileri görüyorsunuz ama görmezlikten geliyorsunuz.

Aslında o iş yerinin hikâyesi daha eski, size o hikâyeyi anlatacağım. AK PARTİ'de Hamza Şayir diye bir Belediye Başkanı vardı bir önceki dönem. Belediye Başkanı olduğu dönemde, 2021 yılında bu bina için kaçak yapı tespiti yapılıyor; Dilovası Belediyesi Encümeni toplanıyor, "Yıkılsın." kararı alınıyor, altına da dönemin Başkan Yardımcısı Edip Bingöl imza atıyor. Ne oluyor sonra? Belediye Başkanı Hamza Şayir, encümen kararı olmasına rağmen binayı yıktırmıyor. Buyurun size suçlu. Niye? Çünkü o sırada, kendisi ruhsatsız ahır yıkmakla meşgul, insanların Hitler'in fırınlarındaki gibi yandığı o binayı yıkması gereken kepçeler Hamza Şayir'in emriyle o gün buzağıları, köpekleri katlediyordu; çok meşguldü Hamza Bey. O karara imza atan daimî Belediye Başkan Yardımcısı var, birilerinin gölge adamı, bugün hâlâ o koltukta oturuyor o adam. Çıkmış, diyor ki: "Diğer ruhsatsızlarla beraber yıkacaktık." Yani "Başka birkaç atölye daha yansın, birkaç kişi daha ölsün, ondan sonra bir ara bakarız." diyor.

Yerel basında bir skandal daha var. Bakın, bunu ben doğrulatamadım ama yerel basında yazdı, diyor ki: "Patron zabıta gelince parfüm dağıtıyor, sigara veriyor denetim yapılmasını diye." Ucuzluğa bakın ya, insan hayatının ucuzluğuna bak! Utanmadan o kadınların, o çocukların hayatını birkaç kuruşluk parfüm şişesinden daha ucuz görmüşler. Yazıklar olsun!

Bir de işin siyasal boyutu var: Açığa alınan İŞKUR İl Müdürü, AK PARTİ bölge milletvekili arkadaşımızın amcasının oğlu, geçmiş dönemde AK PARTİ'li bir başka siyasetçisinin de yeğeni. Bunu bilmiyorum, soyadı benzerliği de olabilir ama sayın milletvekilimiz herhâlde bunun cevabını verir. Yani eğer öyleyse yine tanıdık, yine akraba, yine "bizim çocuklar"dan kurulu bir düzen var orada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Şimdi, çıkıp "Hepsini açığa aldık." diyorsunuz. Madem öyle Dilovası Kaymakamını önce görevden alın. Evet, ben Kocaeli Milletvekili olarak olay günü arıyorum Kaymakam Bey'i, Meclisin sekreteryasından aratıyorum; "Ben şu anda meşgulüm, konuşamam." diyor. Eyvallah, aradı mı? Hayır. Sonra telefonlara da cevap vermiyor. Niye biliyor musunuz, niye? Muhtar daha önce gidip Kaymakamı uyarıyor, "Bu bina tehlikeli, mahallenin içinde bu iş olmaz." diyor Kaymakama. Vatandaşı da muhtarı da milletvekilini de dinlemeyen bürokrati, Kaymakamı siz orada tutarsanız bu cinayetin bizzat ortağı olursunuz.

Dilovası'ndaki bu faciadan on gün önce de Gebze'de bir bina çökmüştü hatırlayın. Vatandaş CİMER'e "Metro kazısı evimde çatlak yaptı." diye yazmıştı, dört ay sonra bu bina çöktü ve bir aile yok oldu. Bakın arkadaşlar, Dilovası'nda devletin varlığını hissetmediğimiz bir yönetim şekli var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Bu kadar ölüm, bu kadar basiretsizce yapılan kontrolsüzlük Dilovası'nda, Gebze'de, Kocaeli'de daha birçok facianın habercisidir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Elif Esen.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde 8 Kasım'da meydana gelen patlamada 6 vatandaşımız -2'si çocuk- yaşamlarını kaybettiler. Ben buradan hem Kocaeli ilimize hem de ailelerine başsağlığı dileklerimizi, sabırlar dileklerimizi iletmek istiyorum.

Konuyu hepiniz biliyorsunuz. Diyor ki bir acılı anne: "Benim çocuklarım, orada yanan çocukların çığlıklarıyla uykudan uyandı. Defalarca CİMER'e yazdım, şikâyet ettim." Bu olay, yalnızca bir endüstriyel kazanın değil kamu denetim sistemimizin zaaflarının korkunç bir göstergesidir. Zira, ruhsatsız olduğu iddia edilen bir işletmede mevzuata aykırı biçimde üretim yapılmış; yangın tahliye sistemleri, iş güvenliği önlemleri ve işçi kayıtlarıyla ilgili ciddi soru işaretleri de ortaya çıkmış. Anayasa'nın 74'üncü maddesiyle güvence altına alınan başvuru hakkı idare açısından bir yükümlülük; bu başvurulara karşılık denetim yapılmadıysa ortada yalnızca bir ihmal değil kamu sorumluluğunun ihlali de vardır. Yani kamunun sorumsuz sorumlularının ihmali bu ve bu sorumsuz sorumlulardan hesap sorulmalıdır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi verilerine göre 2025'in ilk on ayında 1.700'ün üzerinde çalışan iş kazalarında hayatını kaybetmiştir. Bu veriler, önleyici denetim kültürünün Türkiye'de henüz kurumsallaşmadığının açık biçimde ortaya çıkmasıdır. Her fabrikadaki, her işletmedeki çalışan vatandaşlarımız devletin gözetimi altındaki bir emanettir. Bu emanetin gereği, olaydan sonra değil olay olmadan önce koruyucu önlemler almaktır.

Bakın, Dilovası'ndaki imalathanede çalışanlar şöyle diyor: "Çayın dibini bize veriyorlardı." Ve birisi ekliyor: "Sigorta yoktu, yemek yoktu. Okullar kapandığında 14 yaşında, 15 yaşında çocuklar geliyordu çalışmaya. Bu çocuklar fakirler, ölüyorlar. Kadınlar da çaresizlikten burada çalışıyordu. Bir gün patronla tartıştım, 'Giden gider, bana eleman mı yok?' dedi. Geç gelsen yevmiyenden kesinti yapardı. Bir parfüm şişesi kırılıyordu onu bizden keserdi. Mülteci kampı gibiydi. Olaydan sonra 9 yaşındaki çocuğum bana sarılıp 'Anne, sen sakın ölme!' diyordu."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

ELİF ESEN (Devamla) - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından beklentilerimizi ve sorularımızı zaten Komisyon'da ve soru önergelerimizle ilettik.

Süremi aşmadan, başta çocuklarımızın ve hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımızın ailelerine, milletimize tekrar başsağlığı dileklerini iletiyorum ve büyük sabırlar diliyorum. DEVA Partisi olarak bu konunun sonuna dek takipçisi olacağımızı belirtmek ve İYİ Parti önerisini desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Söz sırası, Halkların Eşitlik Demokrasi Partisi Grubu adına Zeynep Oduncu Kutevi'ye ait.

Buyurun Sayın Kutevi. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Teşekkürler Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada, bir kez daha yürekleri yakan iş cinayetleri ardından söz almış bulunuyorum. Hafta sonu Kocaeli Dilovası'nda bir parfüm atölyesinde çıkan yangında 3'ü çocuk olmak üzere 6 kadın işçimizi kaybettik. Bu facia üzerinde söz kurmaya hazırlanırken maalesef, bu kez Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde yapımı devam eden köprü'nün iskelesinin çökmesi sonucu 3 emekçimizi daha kaybettiğimiz haberini aldık. Hayatını kaybeden tüm emekçileri rahmetle anıyor, yaralı işçilere acil şifalar diliyorum.

Bakın, Dilovası'nda yaşamını yitirenler çoktu. Onlara "çocuk işçi" diyemeyiz çünkü bu düzen onları çalışmak zorunda bıraksa da onlar birer çocuk ve çalışmaya mahkûm edilmiş bir köle gibi çalıştırılan çocuklardan söz ediyoruz. Bizler artık bu kürsüde yalnızca başsağlığı dilemek istemiyoruz çünkü biliyoruz ki bu ölümler kader değil, bu ölümler yıllardır süren denetimsizliğin, güvencesizliğin ve kâr hırsının bir sonucu. Her seferinde "kaza" "fitrat" diye geçirtilen bu facialar aslında birer iş cinayetidir. Her biri, sermayenin birikimi uğruna göz göre göre yitirdiğimiz hayatlardır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin verilerine göre yalnızca 2025 yılının Ekim ayında en az 169 işçi, yılın ilk on ayında ise en az 1.735 işçi hayatını kaybetti. 2013'ten bu yana en az 770 çocuk iş cinayetlerinde hayatını yitirmiş bulunuyor. Bu tablo, bir ülkenin çalışma hayatının değil vicdanının da iflasıdır.

Ne yazık ki Dilovası'ndaki faciada benzer bir tabloyla karşı karşıyayız. Parfüm atölyesinin daha önce CİMER'e şikâyet edildiği fakat buna rağmen hiçbir önlem alınmadığı ortaya çıktı. Daha önceki hatipler de aynı şeyi dile getirdi ve bunları belgelediler. Üstelik İŞKUR'un hemen yanı başında olmasına rağmen burayla ilgili herhangi bir önlem alınmadı. Bu, ihmali sıradanlaştıran, sorumsuzluğu görünmez kılan bir yönetim anlayışının sonucudur. İşçilerin can güvenliği şirketlerin çıkarları karşısında ikinci plana atılmış durumdadır. Biz DEM PARTİ olarak her seferinde yineliyoruz: Bu ülkede iş, işçi sağlığı bir lütuf değil, temel insan hakkıdır. Emekçilerin yaşamı piyasanın insafına bırakılamaz. İş güvenliği maliyet kalemi değil devletin ve patronların asli sorumluluğundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Devamla) - Teşekkürler.

İş cinayetlerinin önlenmesi için denetim mekanizmaları bağımsızlaştırılmalı, sendikal örgütlenme önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Biz, emeğin sömürülmediği, her işçinin sağ salim evine dönebildiği, yaşam hakkının kutsal sayıldığı bir düzen istiyoruz. Bu, sadece emekçilerin değil toplumun tamamının güvenliği, güvenli geleceğidir.

Dilovası'ndaki bu faciada sorumluluğu bulunan herkesin, hangi makamda olursa olsun hukuk önünde hesap vermesini talep ediyoruz çünkü artık "Yeter!" diyoruz. Bu ölümler kader değil, bu ölümler adaletsizliğin, denetimsizliğin ve sistematik ihmalkârlığın sonucudur. Benzer faciaların bir kez daha yaşanmaması için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı başta olmak üzere tüm ilgili kurumların sorumluluklarını yerine getirmeye davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Kayıhan Pala.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KAYIHAN PALA (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

3'ü çocuk 6 kadının cinayeti Çalışma Bakanlığının 40 metre yakınındaki bir binada işlendi. Bunlara "iş kazası" dememiz kesinlikle mümkün değil, bunların hepsi iş cinayeti. Daha önce de bu kürsüde söyledim: Eğer bir kaza bekleniyorsa, beklenen bir olaya buna "kaza" dememiz mümkün değil. Bakın, Uluslararası Çalışma Örgütünün tanımlarına, bunların hepsi beklenen olaylar; bu nedenle iş cinayeti.

Şimdi, Dilovası'nı, Diyarbakır'ı konuşuyoruz ama bu ülkede, AKP iktidarı döneminde yıllardır iş cinayetleri işleniyor, her gün 6 emekçi hayatını kaybediyor. Maalesef, iktidar, emekçilerin canlarını kaybetmesinin önüne geçmek yerine sermayenin yanında duruyor. En son CİMER'e yapılan şikâyetler ve bunlara verilen yanıtlar bunun en somut göstergesi.

Değerli milletvekilleri, bakın, Uluslararası Çalışma Örgütünün veri tabanında Türkiye iş cinayetlerinde 1'inci sırada. Her yıl 100 bin işçide 11,5 işçi hayatını kaybediyor. Bizden sonraki sıralarda 6'lar, 5'ler var, bunu özellikle söylüyorum. Bugün Plan ve Bütçede Çalışma Bakanlığı bütçesi konuşulurken Çalışma Bakanlığının hedefi bunu yüz binde 6,4'e düşürmek yani "Dünya 1'inciliğini bırakmayacağız." deniyor ama bu arada çocuklar... Bakın, 5-14 yaşında 261 çocuk, 15-17 yaşında 509 çocuk -söylemeye dilim varmıyor ama- bu iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor ve yalnızca bu yıl, şu ana kadar 1.737 emekçi hayatını kaybetti iş cinayetlerinde. 6331 sayılı Kanun ihtiyaçlara yanıt vermiyor, iş cinayetleri devam ediyor, meslek hastalıklarına tanı konulmuyor, OSGB'lerle bu süreç piyasalaştırılmış durumda; çalışanların iş memnuniyeti çok düşük, yaşam kalitesi çok düşük. O yüzden artık 6331'i değiştirmek zorundayız. Daha önce de söyledik burada: Geçen yıl 6331'de değişiklik yapılarak 24/A maddesiyle Çalışma Bakanlığının teftişinin iş yerlerinden uzaklaştırılması, bu iş cinayetlerinin arkasında yatan en önemli nedenlerden biridir. O zaman da bu kürsüde söylemiştik. (CHP sıralarından alkışlar) Bu düzenlemeyi yaparak, Çalışma Bakanlığının iş sağlığı güvenliği denetimlerini iş yerlerinden uzaklaştırarak hiçbir iş cinayeti önleyemezsiniz, bu ülkede iş kazası görülme sıklığını düşüremezsiniz, meslek hastalığı tanısı konma düzeyini artıramazsınız ama bizi dinlemediniz, öyle bir düzenlemeyi yaptınız. Bugün Dilovası'ndakiler için hepimiz ağlıyoruz, hepimizin canı sıkkın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

KAYIHAN PALA (Devamla) - Böyle olmaz değerli milletvekilleri; artık burada birbirini tekrar eden konuşmalarla sanki hiçbir şey değişmiyormuş gibi bir konuşma yapmanın hayatta bir karşılığı yok. Gelin, hem iş yeri hekiminin hem iş güvenliği uzmanının patronla ilişkisini kesecek bir yasal düzenlemeyi birlikte yapalım. Üç yıldır Plan ve Bütçede yalnızca biz değil iktidara mensup milletvekilleri de aynı şeyi söylüyor: Bir özerk kamu kurumu kuralım, işverene bağlı olarak çalışmasın işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında çalışanlar; başka türlü bu sorunu çözemezsiniz. Kök nedenine inmediğiniz müddetçe bu sorunu çözmeniz asla mümkün değil. Çocukların çalışmasının utancını ortadan kaldıramazsınız.

Değerli milletvekilleri, çalışan sağlığı ve güvenliği alanı yalnızca bir politika tartışması değildir; aynı zamanda ulusal değerlere, insana verilen değere ilişkin bir sınavdır. Maalesef, bu sınavda hepimiz zayıf aldık, çok üzgünüm. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Abdurrahim Fırat.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDURRAHİM FIRAT (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Azerbaycan'dan ülkemize dönüş yolunda askerî kargo uçağının düşmesini üzüntüyle öğrendik. Arama kurtarma çalışmalarının olumlu sonuçlanmasını Cenab-ı Mevla'dan diliyorum.

Yine, iki gün önce hepimizi derinden üzen bir hadise yaşadık. Kocaeli'nin Dilovası ilçesindeki bir parfüm atölyesinde çıkan yangında 6 vatandaşımız hayatını kaybetti, 7 vatandaşımız da yaralandı. Yangında vefat eden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bu elim olayın meydana gelmesinde kimlerin ihmali varsa adli ve idari soruşturmalarla ortaya çıkarılacaktır. Olayın hemen ardından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Vedat Işıkhân Dilovası'na giderek olay yerinde incelemelerde bulunmuş ve yaralıları ziyaret etmiştir.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Neden sonra gidiyorsunuz? Ölmeden gidilmesi gerekiyordu, ölmeden!

ABDURRAHİM FIRAT (Devamla) - İdari soruşturma açısından Bakanlık ve SGK tarafından başmüfettişler ve müfettişler görevlendirilmiştir. Soruşturmanın selameti açısından olayla ilgili olarak SGK ile Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeli hakkında da soruşturma başlatılmıştır. Bakanlık 7 kişiyi açığa aldığını açıkladı. Bu kapsamda SGK Kocaeli İl Müdürü, SGK Kocaeli İl Müdür Yardımcısı, Gebze Sosyal Güvenlik Merkez Müdürü, Çalışma ve İş Kurumu Kocaeli İl Müdürü, İŞKUR Dilovası Hizmet Merkezi Müdürü, İŞKUR CİMER'den sorumlu Şube Müdürü, İŞKUR CİMER personeli görevden uzaklaştırılmıştır. Soruşturmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, sorumlu olanların tespit edilmesi ve hesap vermesi noktasında gerekenler Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır. Hiçbir ihmalin üzeri örtülmeyecek, hiçbir sorumluluk göz ardı edilmeyecektir. İdari soruşturmanın yanında adli soruşturma süreci de cumhuriyet başsavcılığınca yürütülmektedir. Parfüm atölyesinde yangınla ilgili Gebze Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 1 cumhuriyet başsavcı vekili, 2 cumhuriyet savcısı görevlendirilmiştir. Savcılık soruşturması çok yönlü olarak sürdürülmektedir. Atölye sahibi dâhil çok sayıda şüpheli gözaltına alınmış olup Emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilmişlerdir. Yangının çıkış nedeni, binanın yönetmelik kapsamındaki eksiklikleri ve sorunların tespitine yönelik bilir kişi incelemeleri devam etmektedir. Ucu kime dokunursa dokunsun, nereye varırsa varsın bu olayın sonuna kadar üzerine gidilecek ve gereken her şey yapılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ABDURRAHİM FIRAT (Devamla) - Teşekkürler.

Değerli milletvekilleri, her can kutsaldır. Vatandaşlarımızın can güvenliği önceliğimizdir. Hiçbir ekonomik faaliyet insan hayatından daha değerli değildir. Süreci yakından takip ediyoruz. Soruşturmalar sonucunda maddi gerçeğe ulaşılmasının ardından kamu vicdanının tatmin edilmesi için gerekli tüm adımlar atılacak, kamuoyu bilgilendirilecektir.

Hepinizi sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun önerisini...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, yoklama talebimiz vardır.

BAŞKAN - Yoklama talebi var, oylamadan önce onu gerçekleştireceğiz.

Sayın Başarır, Sayın Tahtasız, Sayın Dinçer, Sayın Taşkent, Sayın Ersever, Sayın Kış, Sayın Şevkin, Sayın Torun, Sayın Yontar, Sayın İlhan, Sayın Coşar, Sayın Barut, Sayın Mullaoğlu, Sayın Ösen, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Çiler, Sayın Altay, Sayın Öztürkmen, Sayın Erdem, Sayın Demir.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:17.56

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), İshak ŞAN (Adıyaman)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 15'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri ile Bayburt Muhtarlar Derneği üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri ile Bayburt Muhtarlar Derneği, Genel Kurulumuzu ziyaret etmişler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, pusula veren arkadaşlarımız lütfen ayrılmasın Genel Kurul Salonu'ndan.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 12 Kasım 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.05